"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 277 — 1929 Federated Pressin jäsen Lauantaina, marrask. 23 p:nä — Sat., Nov. 23 Member The Federated Press XIII Vuosik. — Vol. XIII

Virkavalta taas on hajoittanut katukokouksia

DRAPER UHMAA OMIEN OIKEUKSIENSA PÄÄTÖKSIÄ

Estää kommunistien mielenosoituksen

POLIISI AJANUT JOUKKOJA TUUPPIEN JA TYRKKIEN

TORONTO, marrask. 22. — Torstai-iltana osoitti torontolainen virkavalta ettei se ole luopunut vanhoista menettelyistä, huolimatta siitä, että se joutui tappiolle omien oikeuslaitostensa päätöksiä vastaan. Sallittuaan ensin yhden katukokouksen pidon King- ja Massey-katujen kulmassa iltapäivällä, hajoitti poliisi Yonge- ja Shuter-katujen kulmaan aijotun katukokouksen illalla, sallimatta minkäänlaisten puheiden pitoa. Väkijoukon siirryttyä James-kadulle, estivät poliisit kokouksen pidon sielläkin.

Virkavalta, näinollen seurasi samaa politiikkaansa Torontossa kuin tähänkin asti. Mainittakoon, että virkavallan pannamääräys, jonka mukaan kommunistiset kokoukset ja vieraskielisten puheiden pito kielletään haalleissa on edelleenkin voimassa vaikka korkeimmat oikeuslaitokset ovat julistaneet nämä sortotoimenpiteet olevan yksinpä porvarillisia lakejakin vastaan.

Suomalaisia poliittisia pakolaisia karkoitettu Ruotsista

Ruotsin poliisi palvelee Suomen ohranaa

HELSINKI. — Toveri Hurmevaaran karkoittamisen johdosta Ruotsista sisältävät Ruotsin lehdet pitkiä kirjoituksia, joissa tullaan sellaiseen käsitykseen, että Ruotsin poliisi olisi siinä palvellut Suomen ohranaa.

Kuulustelussa oli Ruotsin poliisi tiukannut Hurmevaaralta erikoisesti oleskeleeko Kullervo Manner Ruotsissa ja missä hän asuu. Kun kuulusteltava ei tietänyt mitään asiasta, olivat poliisit uhanneet Hurmevaaraa karkoituksella, vaikka hän on Ruotsin hallitukselta saanut luvan oleskella siellä poliittisena pakolaisena niin kauan, kunnes hän voi palata takaisin Suomeen.

Myöskin Hurmevaaran vaimo joutui kuulusteltavaksi, ja oli häneltä tiedusteltu erikoisesti, ovatko suomalaiset pitäneet mitään kokouksia Ruotsissa. Lisäksi oli hänelle näytetty joittenkin naisten valokuvia, joiden poliisi oli sanonut esittävän Betty Peltosta ja Hämäläistä sekä eräitä muita naisia, jonka hän oli kieltänyt tietävänsä. Kun Ruotsin poliisi ei saanut mitään tietoja, jen jälkeen annettiin sitten tunnettu karkoitusmääräys, jota Ruotsin lehdet pitävät maan lakien vastaisesti annettuna.

Itävallassa pannaan toimeen perustuslain "uudistuksia"

Uuden taantumushallituksen toimenpiteitä herjuvan valtiovallan lujittamiseksi

WIEN, marrask. 22. — Virallisesti ilmoitetaan, että hallituksen taholta saadaan noin 10—12 päivän kuluessa valmiiksi parlamentille jätettävä esitys perustuslain muuttamisesta. Nämä muutokset ovat kuulemma eri puolueiden välillä käytyjen neuvottelujen tuloksia, mutta otaksutaan, että niihin tulee parlamentissa tehdyksi jotakin vähäpätöisempiä korjauksia ennen kun tulevat hyväksytyksi, sillä muuten ne tuskin voivat saada sosialistien kannatuksen, joita ilman ei laille voida saada välttämätöntä kahden kolmanneksen enemmistöä.

Laissa suunnitellaan Wienin kaupungin oikeuksien rajoittamista, jotta voitaisiin lajentaa keskushallituksen valtaa. Sosialistien suhtautuminen tähän lakiin, joka tähtää hallitusvallan lujittamiseksi joka tapauksessa se voisi kamppailla järjestelmän pönkittämiseksi tässä luokkavastakohtien ja taistelujen pirstomassa maassa, on ollut tyypillisiä sovittelua. Heikin toimivat täydessä yhteisymmärryksessä porvariston kanssa valtion aseman pönkittämiseksi, pyrkien yhteistoimintaan fascistien kanssa.

Selkkausta Ottawan raitiotiellä

Yhtiö erottanut vanhoja työläisiä

OTTAWA, marrask. 21. — Ottawan sähkörautatiekomppania on hyljännyt raitiotieläisten unionin vaatimuksen, että asetettaisiin entisiin tehtäviinsä katuvaunupalvelukseen yhdeksän komppanialla työskennellyttä 65 vuotta vanhoja sekä vanhempia miehiä, vaan on hän päättänyt sijoittaa miehet muihin tehtäviin.

Asian johdosta on ollut neuvottelut työnantajan ja raitiotietyöläisten unionin kanssa, vaan ei ole vielä päässy sovintoon.

Työministeri Heenan, tiedusteltuaan selkkausta molemmin puolin, toivoo tilanteen selvittyvän suunnitelman vaunuihin yhdeksän komppanian johtajien ja unionin toimitsijaiden neuvoteltavaksi, sillä Heenan on kaikissa asioissa pitänyt työnantajain puolta.

KILPAILU LAIVALIIKENTEESSÄ

Washington, marrask. 20. — Yhdysvaltain postiministeri Brown ilmoittaa, että laivarakennustoiminnan kiihdyttämiseksi tullaan luovuttamaan laivayhtiöille postinkuljetusoikeuksia tässä perusteella. Lisäksi tullaan jakamaan laivanrakentajille lainoja Jones-Whiten lain mukaan perustusrahastosta, joka on $250,000,000:n rahasto. Eri yhtiöt ovat kaikkiaan suunnitelleet 40 uutta laivaa. Laivarakennustoiminnan kiihdyttämisen tarkoituksena on ennen kaikkea avustaa amerikkalaisen kapitalismin kilpailua Englannin laivaliikennepomoja vastaan.

MAANJÄRISTYS AIHEUTTI SUURTA VAHINKOA NEWFOUNDLANDISSA

NOSTATTI HYÖKYAALLON, JOKA HUUHTELI KYLIÄ JA HUKUTTI YLI 30 IHMISTÄ — PALJON VAHINKOA KALASTAJAVÄESTÖLLE

ST. JOHNS, Newfoundland, marrask. 22. — Äsken sattuneen maanjäristyksen jälkeen luultiin, että järistys ei aiheuttanut enempää vahinkoa kuin Atlannin kaapelien katkeamisen, mikä on todettu tapahtuneen n. 350 mailin päässä rannikolta. Nyttemmin on kuitenkin saapunut tietoja niiltä eristetyiltä paikkakunnilta, jotka järistyksen ja vallinneen myrskyn vuoksi olivat joutuneet eristetyiksi muusta maailmasta. Niiden mukaan on suuria vahinkoja tapahtunut Burinin niemimaalla, missä n. 30 mailin alalla kohosi valtava hyökyaalto rannoille huuhdellen monin paikoin asuntoja mereen.

Onnettomuudessa surmautuneiden luku saattaa kohota 36:teen henkeen. Paljon perheitä on joutunut kodittomaksi, ja kalastajaväestö on joutunut hätään sen vuoksi, kun aalto on tuhonnut alukset ja pyydykset. Port-au-Brasissa huuhtosi meri mukanaan 7 taloa, hukuttaen 7 ihmistä, etupäässä vaimoja ja lapsia. Kelly's Covessa huuhtoi vesi mukanaan kolme taloa. Kahdeksantoista ihmistä ilmoitetaan surmautuneen Lords Covessa sekä Lamalinessa. Yhdeksän ihmistä on kuollut Burinissa. Kaikissa seutukunnan kauppaloissa on kärsitty melkoisia taloudellisia vahinkoja.

Näiden kylien väkiluku on: Burinin 1,200; Lamaline 426; Port-au Bras 295; ja Lords Cove 293. Hallituksen taholta on kuulemma ryhdytty jonkinlaisiin avustustoimenpiteisiin.

Työläisiä murskautunut kaivoksissa

BROWNSVILLE, Pa., marrask. 22. — Kaivosonnettomuudet tässä piirissä ovat vaatineet taasen neljän työläisen hengen ja kahdeksan on loukkautunut.

Louis Olesky, Hilleristä, seitsemän lapsen isä, murskaantui kuoliaaksi Frickin kaivoksella Bridgeportissa ja John Buran Luzernesta ja Enido Mariotti Republicista jäivät vyöryvän kiviläjän alle Frickin kaivoksessa Maxvellissa, surmaantuen paikalla. Frank Popovich Allisonista kuoli sairaalassa selkärangan murtuman johdosta, jonka hän sai kaivoksessa 13 kuukautta sitten. Kaikilta jäi suuret perheet.

"JOKAMIEHEN LENTOKONE"

Berlin, marrask. 20. — Saksassa on keksitty "haikara"-niminen pienoislentokone, joka painaa ainoastaan 500 paunaa, käyttää voimanlähteenä 10 hevosvoimaista moottoripyörämoottoria ja jonka tasojen pinta-ala on vain 20 neliöjalkaa, mutta joka siitä huolimatta pystyy kohoamaan helposti ilmaan, sekä nousemaan korkeiden vuorten yli, kulkien n. 90 mailin nopeudelal tunnissa. Koneen erikoisuutena on että ohjaustasot ja kannatustasot on rakennettu välittömästi yhteen joten koneella ei ole lentokoneille tavallista pyrstöä.

Neuvostoliiton lainsäätäjät koolla

AVAJAISISTUNNOSSA TODETTU VIISIVUOTSEN RAKENNUSSUUNNITELMAN EDISTYVÄN

MOSKOVA, marrask. 22. — Sosialistisen neuvostotasavaltain liiton neuvostojen edustajakokous kokoontui toiseen istuntokauteensa Kremlissä eilen. Neuvostovaltion toimeenpanevan keskuskomitean puheenjohtaja Kalinin, kansankomisaarien neuvoston puheenjohtaja Sirtsoff ja valtion suunnittelukomitea Krijandovski puhuivat toivorikkaasti viisivuotisen rakennussuunnitelman menestyksestä, sekä hyökkäsivät Neuvostoliiton vihollisia vastaan. Radio välitti puheet kaikille maan äärille.

Kommunisteja linnaan Puolassa

Hukara poliittinen vain käynnissä

LODZ, Puola, marrask. 22. — Osallistumisesta kumoukselliseen työväenliikkeeseen, ilman erikoissyytöksiä tuomittiin täällä kuusitoista kommunistia yhteensä 41 vuodeksi vankilaan. Syyttäjäin johtava lakimies selitti, että "syytetyt ovat syyllisiä, koska he ovat esittäneet johtavaa osaa kommunistipuolueen toiminnassa".

Syytetyistä yksi tuomittiin 5 vuodeksi vankilaan; kolme 4 vuodeksi; kaksi 3 vuodeksi ja yhdeksän syytettyä kahdeksi vuodeksi vankilaan. Kuusi syytettyä vapautettiin.

Kurjuus vallitsee Kabulissa

Uusi kuningas rahaton autiossa, sodan runtelemassa kaupungissa

PESHAWAR, Intia, marrask. 22. — Afganistanin pääkaupunki, Kabul, joka ennen oli loistavavärinen hyvinvoipa kaupunki, on nykyään melkein autio. Sen rakennukset ovat kuulien ja granaattien repimät. Pääkatu on hyljätty, suurin osa kaupoista on suljettu. Vain muutama ravintola on auki, ja kupillinen riisiä maksaa 4 shillinkiä 6 penssejä, joka annos saatiin ennen kolmella penssillä. Säkkikankaaseen puetut sotilaat vartioivat kaupunkia ja kulkevat patrulleina kaduilla valmiina ampumaan jokaisen, ken yrittää alkaa epäjärjestystä. Jälellä oleva väestö kiroaa Bacha Sakaota, joka ryövärikuningas teoorisoi Kabulia valta-aikanaan.

Uusia rahaskandaaleja Japanissa

Entisten pöyhiminen paljastanut uusia mätäpaiseita

TOKIO, marrask. 22. — Niiden suurten rautatiekävellysten tutkiminen, joiden paljastuminen johti lokakuussa ent. rautatieministeri Keikichi Ogawan ja muiden korkeiden virkamiesten vangitsemiseen, on johtanut uusien väärinkäytösten paljastumiseen. Samalla on käynyt ilmi, että ent. Minseiton ministeristön toisiakin jäseniä on sekaantunut rikolliseen keinotteluun.

Niinpä on syytetään lahjusten vastaanottamisesta, Reijiro Wakatsukin ministeristön apulaisrautatieministeri Sango Sataketa. Muitakin Minseitopuolueen johtajia on pantu syytteeseen.

Vanhuuden vakuutus Canadassa

OTTAWA, marrask. 21. — Yli 13,000 henkilöä Canadassa saa nykyään vanhuudenvakuutusta, niistä on 7,428 miehiä ja 5,866 naista, mikäli viime tiedot näyttää. Sitten kun vanhuudenvakuutus astui voimaan, niin liittohallitus on maksanut vakuutuksina kaikkiaan $3,389,089 hallituksen antamien tietojen mukaan.

VESIKAUHU KISSOISSA JA KOIRISSA

Carleton Place, Ont., marrask. 21. — Kissa puri yhtä naista ja kahta lasta täällä. Naisen käsi on turvonnut pahanlaisesti, vaan lääkärin hoidon alla ei ole pahemmasta pelkoa. Eläinlääkäri on tutkinut kissan päätä ja huomannut sen vesikauhuiseksi. Kissaa oli aikaisemmin purrut koira, joka tiettävästi kuoli vesikauhuun. Kaupungin majuri on antanut määräyksen, että kaikki koirat, jotka ovat vapaana, tullaan ampumaan sekä omistajat joutuvat syytteeseen. Ottawasta on tullut määräys, että kaikki koirat Carleton Placella, Ramsay, Beckwith, Drummond, Goulburne townshipeissä on pidettävä kiinni toistaiseksi.

JÄSENISTÖ TUKEMASSA JÄRJESTÖÄÄN

WINDSORISSA SEKÄ LANNELLA KANNATETAAN JÄRJESTÖMME JOHTOA

Mikäli "Vapaudelle" ilmoitetaan, on suomalainen osasto päättänyt asettua järjestömme taakse nykyisessä kriisissä. Päätös on tehty äänestyksen jälkeen.

Samoin meille tiedotetaan Trochusta, Albertasta, että sikäläinen suomalainen osasto on yksimielisesti yhtynyt kannattamaan omaa järjestöään ja sen toimeenpanevaa komiteaa.

Tällaiset päätökset osoittavat, että jäsenistö yleensä on asettunut tukemaan järjestöään, käsittäen sen suuren merkityksen, mikä järjestöllämme on tämän maan suomalaisten työläisten keskuudessa.

Onko Suomen poliittisten vankien nälkälakko päättynyt

TUKOLMASTA, t.k. 20 p:nä päivätyt porvarillisten uutistoimistojen tiedot ilmoittavat, että Suomen vankiloissa olevien vasemmistolaisten poliittisten vankien nälkälakko on päättynyt eilen. Monien nälkälakkolaisten ilmoitetaan olevan vakavasti sairaana, joitakin heistä on siirretty vankiloiden sairaaloihin. Lähempiä tietoja puuttuu.

Kiinan kenraalien välinen hajaannus

MANCHURIAN SOTAHERRA AIKOO NEUVOTELLA NEUVOSTOLIITON KANSSA OMAAN LASKUUNSA

TOKIO, marrask. 22. — Mukdenista eilen saapuneissa tiedoissa kerrotaan Manchurian kuvernööri Chang Hsueh-Liang on päättänyt aloittaa neuvottelut Neuvostoliiton kanssa Itä-Kiinan rautatieselkkauksen sovittamiseksi ja käy hän neuvotteluihin Nankingin kansallisesta hallituksesta riippumatta.

Kommunistien kokoukset pidetty ilman häiriötä

Draper ei ole enään sekaantunut niihin pamppuineen

TORONTO, Ont., marrask. 22. — Sen jälkeen, kun tuomarit ovat antaneet kaksikin kertaa vapauttavat päätökset kommunistien jutuissa Torontossa, ei poliisipäällikkö Draper ole ollut armeijoineen provosoimassa kokouksia. Viime torstaina päivällisen aikana pidetyssä ulkoilmakokouksessa King- ja Masseykatujen kulmauksessa ei tapahtunut liikennehäiriöitä, ei mellakkaa, eikä mitään epäjärjestystä. Kaikki meni rauhallisesti, kun poliisit eivät olleet häiritsemässä.

Canadan ulkomaakauppa

Pientä lisäystä havaittavissa

OTTAWA, marrask. 22. — Canadan ulkomaakauppa on kohonnut enempi, kuin $50,000,000:lla viimeisen 12 kuukauden aikana, mikä on uusi rekorti Canadan historiassa. Ulkomaakauppa on kohonnut $2,611,443,386:iin viimeisen lokak. 30 päivänä päättyneen 12 kuukauden aikana. Kokonaisulkomaavienti oli $1,280,684,667, ja tuonti $1,303,471,475; ollen tuonti $22,786,808 suurempi vientiä. Ulkomaakauppa on säännöllisesti kohonnut viimeisen neljän vuoden aikana, kuten seuraavasta käy ilmi. V. 1926 oli se $2,284,753,278; v. 1927 teki $2,304,835,009 ja v. 1928 $2,537,705,862.

Huolimatta kasvavasta kaupasta on vienti tuontia pienempi, eikä siis ollenkaan edullinen kauppabalanssiin katsoen.

TURKISPYYTÄJÄ KADOKSISSA

Port Arthur, marrask. 21. — Fred Anderson lähti kämpältään lähellä Schreiberiä viime elokuun 15 pnä tarkastamaan pyydyslinjaa, eikä ole vielä tullut takaisin. Etsintäjoukko on liikkeellä maakuntapoliisin avustamana.

Törkeitä luokkatuomioita Yhdysvalloissa

KOLME TYÖLÄISTÄ TUOMITTU 10 VUODEKSI VANKILAAN ELOK. 1 PÄIVÄN MIELENOSOITUKSESTA

ST. CLAIRSVILLE, Ohio, marrask. 22. — Kolme kommunistipuolueen jäsentä tuomittiin täkäläisessä oikeudessa eilen "rikollisesta syndikalismista". Valamiehistö harkitsi päätöstään ainoastaan 11 minuuttia.

Tuomitut työläiset ovat: Miss Lillian Andrews ja Tom Johnson Clevelandista sekä Charles Gwynn Lansingista. Kunkin tuomio on "korkeintaan" 10 vuotta vankeutta sekä $5,000:n sakko. Heidät vangittiin elok. 1 päivän sodanvastaisen mielenosoituksen yhteydessä.

Kilpajuoksu jatkuu laivastovarustelussa

Ranska keskeyttää risteilijän rakentamista parantaakseen mallejaan, koska saksalainen murha-alus on teknillisesti etevämpi

PARIISI, marrask. 22. — Edustajakamarin laivastokomitea on tullut niin "liikutetuksi" Saksan äskettäin valmistaman 11,000 tonnin risteilijän teknillisen etevämmyyden ja sen 11-tuumaisten tykkien voimakkuuden johdosta, että on päättänyt kehottaa meriministeriötä keskeyttämään yhden suunnittelujen alaisena olevan ranskalaisen 10,000 tonnin risteilijän ja miinanlaskijan rakentamista siihen saakka, kunnes on saatu valmiiksi suunnitelmat enemmän uudenaikaisten sota-alusten rakentamiseksi.

Hallitus kuulemma valmistelee suunnitelmiaan Lontoon konferenssia varten ja on saanut teknilliset puolet jo melkein valmiiksi. Näin siis todetaan että Lontoon konferenssi tähtää ainoastaan suurempien ja voimakkaampien laivastojen aikaansaamiseksi, eikä merivoimien supistamiseen.

Rappeutunut Espanjakin mukana

Madrid, Espanja, marrask. 22. — Ministerineuvosto eilen keskusteli suunnitelmasta rahoittaa heti laajaa laivaston vasvistamissuunnitelmaa, jonka toteuttaminen pantaisiin alulle ensi tammikuun 1 päivänä eli suunnilleen samaan aikaan kun vallat kokoontuvat Lontoon konferenssiin uittamaan läpi laivastosuunnitelmian.

Konservatiivit edelleen hyökkäilevät

LONTOO, marrask. 21. — Konservatiiviset parlamentin jäsenet yrittivät taasen eilen saada "työväen" hallituksen ulkoministeri Hendersonilta lausuntoa, että hallitus ryhtyisi esittämään vastalausetta Neuvostohallitukselle "Kolmannen Internationalen agenttien Etelä-Afrikassa y.m. harjoittaman vallankumouksellisen kiihotuksen johdosta.

Henderson selitti, ettei hän voi lisätä mitään siihen, mitä oli jo aikaisemmin lausunut.

Ontarion kaivostuotanto kasvaa

TORONTO, marrask. 21 — Ontarion kaivosdepartementin tiedotuksen mukaan kaivosministeri Charles McCrea ilmoittaa, että kokonaistuotanto Ontarion kaivoksista v. 1929 on $110,000,000, ollen noin 10% suurempi edellisen vuoden tuotantoa. Kokonaismetallituotanto viime syyskuun loppuun oli $59,422,876, ollen $8,747,566, eli 17.3% suurempi kuin edellisen vuoden yhdeksän kuukauden ajalta.

Jos platina ja toiset metallituotteet yhdistetään, niin kupari-nikkelioorla on tuotettu viime syyskuun loppuun mennessä $6,985,077, eli 31% enemmän edellisen vuoden tuotantoa. Kullan tuotanto oli $24,736,562, eli vähän yli $1,000,000 enempi viime vuotta. Hopeaa tuotettiin $3,540,391, noin $437,000, enempi kuin ennen. Platinaa, joka on kupari- ja nikkelioorin yhteydessä saatiin $528,201, arvosta tahi $150,000 vähemmän edellistä vuotta.

Sinkkiä jota ei vielä viime vuoden tuotannossa ollut, on tuotettu $119,858, yhdeksän kuukauden ajalla. Kaikki sinkki on tuotettu International Frood kaivoksesta Sudburystä.

SAANUT TAASEN "LUOTON" PARLAMENTILTA

Pariisi, marrask. 21. — Tardieun hallitus neljännen kerran sai edustajakamarilta luottamuslauseen eilen. Tardieu vastusti sosialistien esitystä, että hallitus muodostaisi valtiomonopolin vehnän maahan tuonnin alalla, päästäen kysymyksen äänestykseen kapinettikysymyksenä. Tällöin hän sai 245 ääntä 140 ääntä vastaan.

Luokkajutut jatkuu Yhdysvaltain oikeuslaitoksissa

32 työläistä syytteessä sotavastaisesta paraadista Seattlessa

SEATTLE, Wash., marrask. 22. — Oikeusjuttu 32 kommunistia vastaan jotka vangittiin aselepopäivänä, tulee esiin täkäläisessä oikeudessa marraskuun 25 p.

Isänmaallisten ainesten järjestäessä militarismia kiihottavan paraadin aselepopäivänä, järjestivät kommunistipuolue ja kommunistinen nuorisoliitto mielenosotuksen Times Squareen asianomaisine vastalauseineen. Tätä ei virkavalta kuitenkaan voinut sietää, vaan lähetti poliisijoukon hajottamaan mielenosotusta, vangiten 32 henkilöä, jotka saivat yönsä viettää putkassa, mutta aamulla vapautuivat ILD:n hankkimien takausten avulla.

Vangitsemisien jälkeen poliisilaitos ilmoitti tutkivansa vangittujen kansallisuutta ja tästä vedetään johtopäätös, että oikeuslaitos yrittää saada karkoitettua jokaisen kommunistin, joka osotetaan olevan ulkomaalainen.

Suuri paperipuu- ja ratapölkkyurakka

PORT ARTHUR, Ont., marrask. 21 — Metsäurakoitsija Charles Cox ilmoittaa saaneensa suurla metsänhakkuuurakoita viime käynnillään Yhdysvaltain puolella. Hän on tehnyt hankintasopimuksia 40,000:n paperipuu kordille Detroit Sulphite komppanialle sekä 400,000:n ratapölkyn hankinnasta Canadian Pacific ja Canadian National rautatiekomppanialel.

Metsänhakkuu tulee suoritettavaksi Thunder Bayn metsiköissä Black Bayn, Nipigonin ja muilla kämpiköillä.

Canadalaisia tukkeja Englantiin

TORONTO, marrask. 21. — Englannin laivastohallitus on antanut suuren petäjätukkitilauksen ottavalaiselle John R. Booth-komppanialle. Mikäli tiedetään, tullaan tukit käyttämään laivojen rakentamiseen. Puut otetaan Algonquin kansallispuistosta ja kuuluvat olevan harvinaisen suuria. Maa ja metsäministeri Finlayson aikoo otattaa liikuvia kuvia puitten hakkausaikana, tietenkin harjoitaakseen reklaamia Canadan "kansallisista rikkauksista" jne.

Työttömyysohjelma Englannissa

"TYÖVÄEN" HALLITUS POLKEE PAIKALLAAN

Mitään tositoimenpiteitä ei esitetä

THOMAS PUHUU VAIN ULKOMAAKAUPASTA

LONTOO, marrask. 22. — Työttömyyskysymys on "työväen" hallituksen aikana ollut kaikkein kiperin, koko vallitsevan järjestelmän juuriin kohdistuva epäkohta. Vaalien aikana lupasivat työväenpuolueen pomot, että kun he pääsevät hallitusohjaksiin, tulevat he esittämään perusteellisia toimenpiteitä työttömyyden poistamiseksi. Luvattiinpa työttömille työtä tahi kunnollista toimeentuloa vastaavaa avustusta.

Mitä avustukseen tulee on hallituksen esitys parlamentille yhtä laiha kuin aikaisemman konservatiivisen hallituksen toimenpiteet, eikä "työväen" hallitus muussakaan suhteessa ole pystynyt pelastamaan kapitalistista järjestelmää sen vakavimmasta kriisistä.

Työttömyysministeri Thomas, jonka Canadaan tekemä kauppamatka ja huviretki herätti työväenpuolueen leirissä kiusallista huomiota, esitti eilen laajan puheen parlamentille, jossa viitoitti linjoja, joita hallitus tulee seuraamaan työttömyyden torjumisessa.

Thomasin sydämellä on teollisuuden, eikä työttömien, menestyminen

Häneltä ei ollut muuta esitettävänä kuin epämääräisiä suunnitelmia, että yhteistoiminnassa teollisuuden harjoittajien kanssa ryhdyttäisiin edistämään brittiläisten tuotteiden vientiä ulkomaille. M.m. hän puhui, että brittiläisen autoteollisuuden pitäisi hankkia itselleen ulkomaisia markkinoita, valmistamalla standardisoidun automallin ja järjestämällä täydellinen myyntikoneisto ulkomailla. Hän puhui myös autoteollisuuden verotuksen helpottamiseksi. Suoranaisten yleisten töiden käyntiinsaattamiseksi, joihin sijoitettaisiin työttömiä, ei hänellä ollut juuri mitään sanottavaa. Hallitus ei tässä suhteessa pysty tekemään yhtään enemmän, kuin edeltäjänsäkään.

KAPITALISTISEN JÄRJESTELMÄN KRIISI YHDYSVALLOISSA

HOOVER NEUVOTTELEE JOHTAVIEN TEOLLISUUSPORHOJEN KANSSA, ESTÄÄKSEEN "PÖRSSI ROMAHDUSTEN — TUHOISAT VAIKUTUKSET"

WASHINGTON, marrask. 22. — Senjohdosta että Amerikan kapitalismin kriisi muodostuu päivä päivältä yhä ankarammaksi, ovat suurpääoman omistajat ryhtyneet epätoivoisiin ponnisteluihin, löytääkseen sille jonkinlaista ratkaisua. Presidentti Hooverin koollekutsumat konferenssit, johon osanottajia on kaikista teollisuusaloista, on parhaillaan menossa. Tiistaina ja keskiviikkona oli neuvoteltu pankkilrien ja rautatiekapitalistien kanssa; torstaina teollisuuskapitalistien kanssa, ja perjantaina piti olla neuvottelu farmikysymyksestä, mutta se on siirretty maanantaihin. Kaikkien näiden neuvottelujen jälkeen kutsutaan konferenssiin AFL:n johtajat, Green, Woll, y.m. "pelastamaan kapitalismia".

Neuvotteluihin osaaottamaan on saapunut Ford, General Electric yhtiön edustaja, terästrustin edustaja, Betlehem teräsyhtiön edustaja, General Motorsin edustaja, Du Pont korporatsionin edustaja, Standard Oil komppanian edustaja y.m. suurriistäjät, luvultaan 22 johtavinta Yhdysvaltain teollisuuskapitalistia.

Millä tavalla Amerikan kapitalismia ryhdytään "pelastamaan", on toistaiseksi tietymätöntä, mutta epäilemättä työväenluokka joutuu entistä ankaramman riiston ja painostuksen alaiseksi ja näintehden valmistetaan maaperää tulevalle sodalle.

Avoimesti tunnustetaan hallituksen taholta, että maa todellakin on vakavan kriisin edessä. Konferenssikutsussa selitetään, että pörssiromahdusten vaikutusten tunkeutuminen maan kauppa- ja teollisuuselämään". Mutta pitäköötpä kapitalistit minkälaisia neuvotteluja tahansa, ne ovat kykenemättömiä löytämään minkäänlaista ratkaisua kapitalismin kriisiin sillä sen alkujuuret lähtevät kapitalistisen järjestelmän perusteista ja ne voidaan poistaa vain poistamalla kapitalistinen järjestelmä.

Yhdysvalloissa kuollut toveri

INWOOD, N. Y. — Toveri Otto Riihelä kuoli täkäläisessä sairaalassa maanantaina, sairastettuaan pitemmän aikaa hivuttavaa tautia, josta lääkäritkään eivät päässeet täysin selville. Tov. Riihelä oli vielä parhaassa miehuuden iässä, nimittäin 44 vuoden ikäinen.

Toveri Riihelä oli työväenliikkeen tienraivaajia. Hän saapui tähän maahan Suomesta noin 20 vuotta sitten antautuen heti nuoruuden innolla työväenliikkeen palvelukseen. — Eteenp.

HARAAVAT ATLANNIN POHJAA

New York, marrask. 21. — Kuusi kaapelilaivaa on parhaillaan haraamassa Atlannin pohjaa pohjoisella Atlannilla Nova Scotian lähettyvillä löytääksensä niitä valtamerikaapeleita, jotka äskeisessä järistyksessä olivat katkeneet. Kymmenen tahi enemmän Amerikan ja Euroopan välistä kaapelia meni poikki, kun Atlannin pohjalla olevissa mäissä ja laaksoissa tapahtui liikuntoa. Kaapeliyhtiöt kuitenkin vastaanottavat edelleenkin sanomia huomautuksella, että niiden lähetys saattaa nykyisen häiriön vuoksi myöhästyä.

BELGIALAISET KAIVOSMIEHET PELASTUNEET

Brysseli, marrask. 21. — Ne 18 kaivostyöläistä, jotka joutuivat suljetuksi Houssun kaivokseen Monsissa, mainitussa kaivoksessa sattuneen maanvieremän jälkeen, on nyttemmin saatu pelastetuksi loukkautumattomina.

VAPAUS — Canadan suomalaisen työväenluokan äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määräpyhä jälkeisinä päivinä.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Jos ette milloin tahansa ole vastaanottaneet lehteänne, kirjoittakaa asiasta liikkeenhoitajalle: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Lehteen aiottujen ilmotusten pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivää edellisenä arkipäivänä.

Vapauden toimitus: Huoneusto 307, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 57 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.
Vapauden paino ja latomo: Liberty Building, 57 Lorne St. Puhelin 2387W.

Järjestömme vastustajat ja heidän liittolaisensa

Se vakava sisäinen taistelu, johon järjestömme on joutunut, on tullut jonkinlaisena yllätyksenä sille osalle jäsenistöstä, mikä ei ole ollut tilaisuudessa olemaan läheisessä kosketuksessa järjestömme ja puolueen johdon kanssa sekä tarkkailemaan niitä sisäisiä ilmiöitä ja taisteluita, jotka suurelta jäsenistöltä on sitten salattu, silitetty tahi vissien tarkoituksien mukaisesti väritetty. Ei ole siis ihme, että moni on joutunut ymmälle, eikä tiedä millaisia johtopäätöksiä olisi vedettävä.

Koko taistelu oli näköjään syntynyt niin vähäisestä alusta. Järjestömme johto, järjestön ja työväenliikkeen parasta silmälläpitäen, oli vain ryhtynyt toteuttamaan edustajakokouksen sille antamia ohjeita ja päätöksiä yhteisen lehtiliikkeemme suhteen. Seurasi nykyisen puoluejohdon repäisevä virkavaltainen hyökkäys järjestömme johtoa vastaan. Järjestömme edustajakokouksen yksimielisesti valitsema toimeenpaneva komitea, vanhat rehelliset johtajaveteraanit, ja lehtemme päätoimittaja, joka yhteisen painovapaustaistelumme vuoksi oli vastikään palannut pitkällisestä vankeudesta, leimattiin "luokkapettureiksi", "oikeistolaisiksi", "opportunisteiksi" ja ties miksi.

Puolueemme jotkut poliittisen komitean jäsenet pitämättä edes minkäänlaista virallista komitean kokousta, antavat sitten poliittisen komitean nimessä julistuksen, jossa sensijaan, että pysyttäisiin tapahtumain totuudenmukaisessa kuvaamisessa, hypätään edellämainittuihin valheellisiin johtopäätöksiin periaatteellisen sanahelinän avulla, ja tämän jälkeen isketään yksityisiä tovereitamme julistamalla, että heiltä on pidätetty puoluejäsenyys, ollen tarkoituksena täten painostaa jäsenistöä leimaamalla nämä toverit puolueen ja Kominternin vastustajiksi.

Tämän jälkeen lähtee sama puolueen johtajaryhmä järjestelmälliseen taisteluun järjestömme vastaan aina Yhdysvaltoja myöten. Tähän ryhmään kuuluvat yksilöt lähettelevät sähkösanomia ja kirjeitä "Työmiehelle" ja muille lehdille, joissa vääristellään osastojemme tekemiä päätöksiä. Samalla yhdysvaltalaiset lehdet vaikenevat siitä tosiasiasta, että selkkausta käsitelleet suomalaisen järjestön osastot, vain joitakuita poikkeuksia lukuunottamatta (ainoa, joka on tiedossamme, on South Porcupine) ovat antaneet täyden kannatuksensa ja luottamuksensa järjestömme toimeenpanevalle komitealle.

Mutta asia ei jää tähän. Ne voimat, jotka ovat lähteneet tällaisilla keinoilla taistelemaan järjestömme johtoa, Vapautta ja niiden taakse keskittynyttä jäsenistöä vastaan, saavat otollisen maaperän edesottamisilleen Yhdysvalloissa. Huolimatta siitä, että järjestömme johto ja Vapaus eivät ole puolella sanallakaan väittäneet, että järjestömme ja lehtemme tultaisiin millään tavalla muuttamaan; huolimatta siitä, että [illegible] on, ja tulee edelleenkin palvelemaan Canadan suomalaisen työväestön luokkataisteluvälineenä sekä työväenluokan ja kommunistisen maailmanliikkeen tukijana; huolimatta siitä, ettei voida osoittaa yhtään ainoaa tekoa, joka todistaisi järjestömme tahi sen lehden muuttaneen luonnettaan, julkaisevat Yhdysvaltain kommunistipuolueen suomalainen toimisto ja Yhdysvaltain suomalaisen työväen järjestön toimeenpaneva komitea, jotka eivät ole aikaisemmin kiinnittäneet juuri minkäänlaista huomiota tähän "takalistomaan" työväenliikkeeseen, jona ne Canadaa ovat pitäneet, yhteisen julistuksen, jossa canadalaisen suomalaisen järjestön jäsenille tyrkytetään samaa, retooriseen johdonmukaisuuteen, muttei konkreettisiin faktoihin, perustuvaa annosta, kuin canadalaisen puolueen poliittisen komitean jäsenet tekevät "lausunnossaan".

Tämä ei kuitenkaan vielä riittänyt. Mainitut yhdysvaltalaiset johtavat elimet ottavat uhkarohkean askeleen. Puhuen edelleen kaikenlaista pötyä Canadassa muka tapahtuneesta oikeistokaappauksesta, ja siitä, että lehtemme olisi muka asettunut taistelemaan kommunistista internationalea vastaan, ilmottavat nämä elimet, että Yhdysvaltain kommunistiset lehdet katkaisevat kaikki suhteensa "Vapauden" kanssa, kiihottaen samalla jäsenistöä nousemaan "taisteluun tätä sosialidemokraattista klikkiuntaa vastaan", joksi he nimittävät "lausunnossaan" järjestömme yksimielisesti valitsemaa johtoa ja sen kannalla olevaa jäsenistöä.

Tällaisiin uhkarohkeisiin ja — rohkenemme sanoa — hajottaviin otteisiin ovat rajantakaiset johtavat elimet ryhtyneet, välittämättä ollenkaan ottaa selvää, mitä järjestömme jäsenistö ajattelee ja myöskin katsomatta tarpeelliseksi vaivautua ottamaan selvää oman jäsenistönsä kannasta ja tahdosta. Se on loistava esimerkki siitä mekaanisesta "ylhäältäpäin komentamisesta" ja väärästä "kurista", joka edellyttää, että rivijäsenistön pitää olla nöyrää, alistuvaista ja omaan ajatteluun kykenemätöntä massaa, lauma-eläimiä, jotka karjan lailla kulkevat polkuansa, kun sille osoitetaan keppiä.

Mutta syytökset "kaappauksesta" j.n.e. itseasiassa paljastavatkin, mistä on kysymys. Ne osoittavat, että asian pohjalla eivät ole yksilökysymykset, vaan kysymys on järjestömme ja sen omaisuuksien kontrollista.

Suomalaisen järjestön toiminta pohjautuu jäsenistön edustajakokouksissa hyväksyttyihin sääntöihin ja päätöksiin. Te itse puhuessanne kaappauksesta, vuodaista sanahelinöitä huolimatta, tulette tunnustaneeksi, että pyritte byrokraattisella tavalla kaappaamaan järjestömme ja sen omaisuudet, sivuuttamalla joukkojärjestömme laillisesti valitun johdon ja antamalla palttua sen edustajakokousten ja jäsenistön päätöksille.

Suomalaisen järjestön jäsenistö on rakentanut puoluetta. Se on tehnyt kaikkensa luokkataistelujen eteenpäinviemiseksi. Se on ylläpitänyt puoluetta, jossa johtajia lukuunottamatta ei ole nimeksikään englantilaisia tahi ranskalaisia jäseniä, jotka kuitenkin muodostavat maan väestön valtavimman osan. Se on valmis tukemaan puoluetta edelleenkin.

Mutta tämän ohessa on suomalainen työväestö rakentanut myös suomalaisen joukkojärjestön ja pystyttänyt lehtiliikkeen, "Vapauden", joilla on arvaamaton merkitys Canadan suomalaisessa työväenliikkeessä. Uskomme, ettei jäsenistömme mistään ulkoapäin tulevista käskyistä rupea näitä pirstomaan. "Vapaus" on ollut ja tulee edelleenkin olemaan Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja. Sen tilaajamäärä on jatkuvasti noussut tämänkin kriisin vallitessa huolimatta siitä, että esim. Sudburyssakin on järjestömme vastustajiin lukeutuva yhden käden sormilla laskettava klikki yrittänyt kiihottaa työläisiä boikoteeraamaan lehteämme.

Uskomme ettei jäsenistö tule sallimaan, että sen vuosikymmenien työn tulokset annetaan valua tuhkaan, ja sentähden olemme vakavasti vakuutetut siitä, että työläisten valtava enemmistö yhtyy tunnuslauseeseen: "Vapautta" on levitettävä jokaiseen suomalaiseen työläiskotiin Canadassa; suomalaisen järjesön jäsenmäärä nykyisessä ryntäyksessä on kohotettava vastaamaan lisääntyvän suomalaisen työläisväestön lukumäärää Canadassa!"

Kun näin tehdään, pystyy suomalainen työväestö viemään kommunistista luokkataisteluliikettä eteenpäin entistä suuremmalla menestyksellä ja tarmolla. — B. T:n

Neuvostoliiton viisivuotissuunnitelma ei ole tilastollista silmänkääntöä

SOSDEM LEHDEN EDUST. MICHAEL FARBMAN: "... NÄIN IHMISET KUUMEISEN AKTIIVISINA RAKENTAMASSA UUTTA YHTEISKUNTAA, JOTA EI MILLÄÄN TAVALLA VOIDA RINNASTAA LÄNSIMAISEN KAPITALISMIKASVATUKSEN KANSSA

Joitakin aikoja sitten lähetti Englannin sosialidemokraattisen puolueen ja hallituksen äänenkannattaja, "The Daily Herald" erikoiskirjeenvaihtajansa Neuvostoliittoon. Sieltä on hän lähettänyt useita kuvauksia tutkimustensa tuloksista. Nyt on Michael Farbman palannut takaisin Englantiin ja v.k. 15 päivän numerossaan julkaisee lehti seuraavan kirjoituksen:

"Olen juuri palannut kuudennelta matkaltani Neuvostoliittoon ja minun täytyy tunnustaa, että se osoittautui yllättävämmäksi kuin mikään aikaisemmista. Aikaisemmat matkani tapahtuivat vuosien 1920 ja 1924 välillä ja niiden kautta sain tilaisuuden vilkaista vallankumouksen kaikkein dramaattisimpiin tapahtumiin. V. 1920 näin Venäjän saarrettuna, jolloin kansalaissota riehui, jolloin raha ja kauppa olivat hävitetyt ja jolloin mitä hirmuisin puute vallitsi. Olin siellä myöhemmin, kun nälänhätä autioitti maata ja näin kommunistien (tarkoittaa n.s. sotakommunismin) talouden luhistuvan ja n.s. uuden talouspolitiikan nopean käytäntöönoton. Viimeisen matkani tein v. 1924 ja silloin saamani vaikutelmat tämän politiikan käytäntöönottamisesta olivat niin väkeviä, että teoksessani "After Lenin" (Leninin jälkeen) rohkenin julistaa, että kehityksen kulku sekä kylissä että kaupungeissa kävi selvästi eräänlaiseen mukailtuun kapitalismiin. Tämän ja nyt tekemäni matkan välisenä aikana olin tilaisuudessa seuraamaan olojen kehitystä Venäjällä ainoastaan Englannin sanomalehtien välityksellä ja vaikka käsitinkin eräiden huomattavampien tapausten merkityksen, kuten Trotskin oppositionin ja sen pikaisen kukistumisen, Stalinin hyväksymän vasemmistopolitiikan ja oikeiston johtajain hyökkäyksen tätä politiikkaa vastaan, niin v. 1924 saamani vaikutelmat pysyivät yleensä muuttumattomina.

"Sitä suurempi oli luonnollisesti hämmästykseni, kun tänä kesänä saavuin Moskovaan ja näin ihmiset kuumeisen aktiivisina rakentamassa uutta yhteiskuntaa, jota ei millään tavalla voida rinnastaa länsimaisen kapitalismin kehityksen kanssa. Ei kestänyt kauankaan, kun havaitsin, että uusi talouspolitiikka ainakin kaupungeissa oli täydellisesti kuollut, että kauppa, samoin kuin tuotantokin oli melkein kokonaan valtion ja osuuskuntien käsissä ja että päivän tunnusta, uudelleenrakentamista, toteutetaan päättäväisyydellä, luodaan uusia ja vain yhteiskunnallisia ja taloudellisia arvoja. [illegible] sitä tervehtimään kaikkea uutena Jerusaleminaan tai tulevaisuuden [illegible] todellisen sosialismin väärennyksenä, sitä [illegible] lähtenyt ennustelemaan [illegible] bolshevikien nykyhetken toiminnan tarkoitus [illegible] pelkkää uudelleenrakentamista, vaan sosialistista uudelleenrakentamista, jossa sanaa sosialistista on korostettava.

"Sosialistinen uudelleenrakentaminen saattaa merkitä kahta seikkaa. Se saattaa merkitä [illegible] päämäärää tai erikoista menettelytapaa. Mutta vaikka onkin totta, että bolshevikien [illegible] erikoinen mielenkiintoinen [illegible] viisivuotissuunnitelma [illegible] päättäväisyydellä tarkan suunnitelman mukaan.

Viisivuotissuunnitelmalla, kuten sitä kutsutaan, pyritään niin mullistavaan vallankumoukseen kuin Venäjän muuttamiseen ylivoimaisesti teollisuusmaaksi. Mikä ikinä tuleekin olemaan lopullisena tuloksena tästä mahtavasta suunnitelmasta, niin se on tärisyttänyt Venäjää perusteitaan myöten. Sitä taakkaa, jonka tämä teollistuttamisprosessi asettaa kannettavaksi, voidaan verrata ainoastaan siihen, minkä se sai kestää maailmansodan aikana. Riittää kun mainitsen, että viitenä ensimmäisenä vuotena arvioidaan käytettävän lähes 77,000 milj. ruplaa, mikä edustaa noin puolta kaikista kansallistuloista. Tämä [illegible] aiotaan käyttää pääasiassa tehtaiden rakentamiseen, ei kulutustarvikkeiden tuottamiseen (kevyeen teollisuuteen), vaan koneiden valmistamiseen (raskaaseen teollisuuteen). Täten Venäjän kansa joutuu monen vuoden ajan kiristämään suolivyötään, vieläpä palaamaan elintarpeitten säännöstelyyn.

Vuosien 1914—1917 oli tunnuksena: "Kaikki sodan hyväksi." "Kaikki vallankumouksen hyväksi!" oli tunnus m.m. 1919—1921. Tämän päivän sotahuutona on: "Kaikki teollistuttamisen hyväksi!" Yhtäläisyys teollistuttamiskampanjan ja 15 v. sitten käydyn sodan välillä on huomattava. Nyt kuten silloinkin, se koskee kaikkia elämän aloja, ulottuen "aamiaispöydästä" mielentiloihin saakka. Näin laajan ja nopean teollistuttamisyrityksen toteuttaminen vaatii kansalta melkein mahdottomia uhrauksia. Mutta Venäjän teollisen hyvinvoinnin toiveet ja mahdollisuudet ovat vallanneet kansan mielet niin, että — varsinkin nuorisolle — viisivuotissuunnitelmasta on tullut ei enempää eikä vähempää kuin eräänlainen kultti, palvonnan kohde.

Vaikkapa olisikin bolshevikien säälimättömän radikalismin vastustaja ja epäilee viisivuotissuunnitelman toteuttamista, niin [illegible]

"Sitä enemmän hämmästys [illegible] uudelleenrakentamissuunnitelma [illegible] Mutta tämä kaikki johtuu loppujen lopuksi siitä, että tahdotaan [illegible] "bolshevismin" yleensä [illegible] kansasta, jonka mukaan sitä on pidettävä joko huonona ilmeenä tai sellaisena petoksena. [illegible]

Ylläoleva on, et Neuvostoliiton [illegible] vaan bolshevismin vihollisten kirjoittama [illegible] Neuvostoliiton [illegible] vallankumousta.

TYÖPAIKOILTA

Pöytäkirja

kirjoitettu Newaygon Co. kämpällä no. 41, mile 289 A.C.Ry., Ont. marrask. 14 p. 1929.

Puheenjohtajaksi valittiin Väinö Niskanen ja pöytäkirjuriksi Tomi Karl. Valittiin kielenkääntäjäksi kokoukselle K. Kulmala.

Katkasumaksu on nykyisellään ollessa liian pieni, joten vaadimme $4.50 asemasta $5.00 tuplakoroitta, sillä 20 sentin ylennystä koroa kohden. Vaatimus yksimielisesti hyväksyttiin.

Ruoka on ollut koko ajan liian huonoa, huonosti valmistettua ja epäpuhtaat astiat; vaadimme, että ruoka on parannettava ja puhtauteen on kiinnitettävä suurempi huomio.

Vaadimme lämpöisen veden laitettavaksi pesuhuoneeseen itsensä puhdistusta varten työstä tultua.

Sauna on laitettava myös [illegible] sitilassa, jonka ovat tarjonneet meille [illegible] ennenmin luvanneet.

Valittiin 3-miehinen komitea, joka esittää nämä vaatimuksemme työnantajillemme, ympärysryksellä että komiteaan tulee suomalainen, englantilainen ja slaavilainen, johon valittuina yksimielisesti tulivat A. Kulsma, L. Boudilal, M. Movehek.

Kirjoitamme omakätisesti nimiluettelon niistä, jotka tulemme taistelemaan yksimielisesti vaatimuksien puolesta, jos tovereitamme yksi tai toinen joutuu mustattavaksi.

Tämä pöytäkirja julkaistaan Vapaudessa ja Industrialistissa. Lähetetään [illegible] valittiin W. Niskanen. Pöytäkirja luettiin kokoukselle, joka sen hyväksyi.

Tom Karl, p.kirjuri. — Wäinö Niskanen, p.johtaja.

MILE 68 A. C. RY.

Eteenpäinmeno kuulumisia. Tänne kävi äskettäin I.W.I.Union kiertävä järjestäjä toveri Urho Katajä. Urhoa näytti suosivan erittäin hyvä onni täällä käydessään. Kaikessa rauhassa [illegible] heräämin oli [illegible] Urho ilmestyi [illegible]. Union korttien menekki oli hyvä [illegible]

hyvät kansalaiset se ole työväenliikkeen syy, jos joku sen jäsenistä mielestänne olisi ojennuksen tarpeessa, eiväthän ne niitä virheitään korjaa eikä tiedä tapojaan parantaa jos niistä nurkissa takanapäin nalkuttelette. Heittäkää pois ne nurkkapuheet älkääkä fariseuksen tavoin lyökö rintoihinne, että minä tässä olen puhtaaksi pesty pulmunen kaikista virheistä. Jos kerran huomaatte olevan jotakin korjattavaa ja tunnette jotakin omissa oloissanne olevan korjattavaa, niin tehkää se. Kun kerran olette mielestäni saman kohtalon alaisia, nimittäin työvoimaanne kaupalla kapitalistisilla tuotantomarkkinoilla, niin heittäkää pois se sinne tänne heiluminen ja rientäkää ajoissa mukaan vallankumoukselliseen taistelurintamaan, yhdessä korjaamaan virheet. Sillä eihän sitä tiedä nykyisen luokkataistelun työn ja pääoman välillä päivä päivältä yhä kärjistyessä, millä hetkellä tulee sellainen ajan kohta jolloin kuitenkin on tartuttava kuin hukkuva oljenkorteen vallankumouksellisen työväenliikkeen taistelujärjestöihin. Muistan vielä hyvin vuoden 1917 tapahtumat Suomessa, jolloin suuren Venäjän vallankumousvyöryt vaikuttivat Suomenkin oloihin. Silloin oli suuret kansainvaellukset ammattijärjestöjen virastoihin niiden taholta jotka olivat olleet siihen asti sivustakatselijoina.

Siis kohtalotoverit, ajoissa mukaan. Sillä tiiviisti järjestyneinä me voimme taistella kapitalisteja vastaan, hajanaisina joukkoina olemme heikkoja taistelussa. — Hessu.

Toronton uutisia

VIISIKYMMENTÄ DOLLARIA TAISTELEVILLE METSÄTYÖLÄISILLE

Toronton Suomalainen osasto marrask. 17 p. pitämässään kokouksessa päätti lahjoittaa osaston kassasta viisikymmentä dollaria metsätyöläisten lakon turvaamiseksi sekä sen lisäksi asetti paikkakunnalle metsätyöläisten keskusjärjestön toimistosta lähetyt keräyslistat liikkeelle. Keräyslistoja on neljä. Siis paikkakunnan työläiset, ottakaapa huomioon ja avustakaa voimienne mukaan. Keräys on toimitettava nopeaan, sillä juuri nyt on taisteleville metsätyöläisille avun saanti arvokas, jokainen myötätuntoisuuden osoitus rohkaisee lakossa olevia taistelevan asiansa voittoon.

TORONTON OS. OMPELUSEURAN TORSTAI ILLAN TANSSIT

Osaston ompeluseura järjestää hauskat tanssit ensi torstai iltana marrask. 28 p. alkaen kello 8.30, osaston talolla 957 Broadview Ave. Ompeluseura ei pidä tapanaan useasti järjestää tanssia, vaan välttämättömien rahavarojen hankkimiseksi kerran pari toimintakautenaan ja siksi seura toivookin saavansa suuren yleisön kannatuksen toimeenpanemiinsa tansseihin, koska sen kautta voi ompeluseura langat ja kankaat hankkia kauniimmat ja arvokkaammat, parhaiden voi onnistuttaakseen yhteisiä tulevia myyjäisiämme, joiden eteen keskittyy koko ompeluseuran toiminta. Muistamme siis vanhat ja nuoret olla läsnä näissä tanssiaisissa.

PUTOSI 16 JALKAA, JOSTA OLI KUOLEMA SEURAUKSENA

John Porter, Acme Screw and Gear Co:n työläinen, King and Dufferis katulta, putosi 20 päivä marraskuuta työpaikallaan 16 jalkaa, jossa loukkaantui niin pahoin että sairaalaan vietäessä kuoli.

MIES JA VAIMO KUOLIVAT KAASUUN

Mr. ja Mrs. William Borthwick, löydettiin asunnossaan 70 Cambridge Ave. kuolleenna. Kuoleman oli aiheuttanut pieni vesilämmitys uuni, josta jollakin tavoin oli päässyt lämmityskaasu vuotamaan. Kuoleman arvelujen mukaan, on pitänyt tapahtuneen jo kaksi päivää sitte lääkärin lausunnon mukaan, vaikka vasta marraskuun 20 p., perheen ystävä, joka pyrki heidän asunnolleen, pääsemättä sisään, haki poliisin, joka sisäänmurron kautta pääsi selville tästä kaameasta perhekunnan kuolemasta.

— J.

Sault Ste. Marien uutisia

Lasten vanhemmille ja lapsille huomautetaan, että lasten kokoukset ja koulutus on joka pyhä aamupäivällä. Joka toinen pyhä on suomenkielellä ja joka toisena englanninkielellä. On koitettu saada opettajat kummallekin kielelle niin hyvät kuin meikäläisissä oloissa on ollut mahdollista.

Tiistai-iltana t.k. 26 p. on haalilla tavalliset tanssit. Sisäänpääsy "Pitnatset ja vatsetpääs". — J.

Eri paikkakunnilta

Sointula, B. C.

Viimeaikaisten lakkotaistelujen hyväksi on pidetty iltamia ja listoilla kerätty avustusta. Samaten on "The Worker" lehden hyväksi toimittu.

Ontarion metsätyöläisille lähetettiin keskuskomitean taholta $25.000 rahalähetys.

TNLiitto toimeenpani iltamat marraskuun 2 p. avustakseen 9:nenn piirin edustajarahastoa. Tähän tarkoitukseen veroitettiin Sointulan TNL osastoa maksamaan $20.00. Kokouksissa on lausuttu mielipiteitä siihen suuntaan, että mainittu verotus olisi toimitettava kussakin osastossa jäsenluvun perusteella, että ei tulisi kenellekään tuo välttämätön verotus liika raskaaksi.

Venäjän vallankumousjuhlaa vietettiin menestyksellisesti marraskuun 9 päivä. Ohjelmaa oli puheita, laulua soittoa ja näytöskappale. Yleisöä oli — ei niin paljon kuin oli odotettu — mutta enemmän kun tavallisesti.

Suom. Järjestön kautta on perustettu Sointulaan näytelmäseura, jota täällä ei ole ennen ollut. Perustava kokous pidettiin marraskuun 3 päivä, ja tähän mennessä on eniten jäseniä siihen liittynyt nuorisoliiton puolelta. Johtajana toimii Theodore Aro.

Nuoriso toimii innokkaasti nykyisin joka osoittaa yleistä heräämistä Sointulassa, sillä eihän vanhemmatkaan toimettomina voi olla kun nuoret oikein innostuu. He tempaavat mukaansa nuorella voimallaan.

Sointulan itäosaan on alettu nuorison puolelta puhdistamaan leikkikenttää. Seisova metsä oli edessä, mutta yhteisvoimin sekin kaatuu. Paljon ja mahdollisesti pitkäaikainen on siinä työ ennenkun se valmistuu, mutta — "ei Roomaakaan päivässä rakennettu", joten tulee olla kärsivällinen. Ei silti pidä kuvitella että Roomaa rakennetaan, sillä siihen meni useampi sata vuotta.

Lauluseuran on nuoriso myös perustanut ja harjoittelevat ahkerasti valmistautuakseen iltamiinsa, jotka he toimeenpanevat lähitulevaisuudessa. Lauluseuran johtajana toimii Harold Malm.

Tämä nuorison myöskin pioneerien toimintainto johtuu suuremmalta osalta L. Hautamäen uusista ja innostavista opetuksista. Jo pitemmän aikaa on ollut huomattavissa, että jos saataisiin uusia opettajia uusine neuvoineen, niin sitten vasta olisi nuorisolla ja lapsilla innostusta ryhtyä toimintaan. Jospa voisi toimia siten että saisimme mukaamme kaikki tämän paikkakunnan nuoret, niin olisimme hyvän alkuaskeleen suorittaneet. A. M.

Vähän vastinetta "Työmiehen" Timminsin kirjeenvaihtajalle

Marrask. 21 p. Työmiehessä kirjoittaa nimimerkki "palkkatyöläinen" allekirjoittaneen käynnistä Timminsissä ja muualla Pohjois-Ontarion suomalais-asutuksilla. Kirjelmässä ei ollenkaan haluta lähteä koskettelemaan niitä syitä, mitkä ovat olelet tekijöinä siihen ristiriitaan mikä nykyään vallitsee Can. Suomalaisen järj. ja Canadan kommunisti puolueen välillä vaan häikäilemättömästi hyökätään allekirjoittanutta vastaan. Leimataan hänet edesvastuuttomaksi hajoittajaluutnantiksi y.m.

Kirjoituksessa korostetaan, kuinka oli tarkoitus tehdä hyökkäys valmistumattomaan maaperään ja siten onkia osaston päätös tukemaan suom. järj. Tpk. menettelyä.

Sellaisesta masinoimisesta ette kuitenkaan voi allekirjoittanutta syyttää. Siellä pidetyissä kolmessa kokouksessa selostin asiat totuuden mukaisesti. En ollenkaan pyrkinyt mukaannuttamaan kenenkään mielipiteitä, esittämieni selostuksien taakse. Ne toverit, jotka esittämieni selostuksien puolelle asettuivat, tekivät sen varmaan yhtäsyvän harkinnan jälkeen kuin nekin, jotka äänekkäästi asettuivat vastaan. Tunnen näitä ensinmainittuja sikäläisiä tovereita, he ovat juuri niitä jotka siellä ovat luokkataistelun kuormaa, vuodet toisensa perään koittaneet parhaansa mukaan edesauttaa. Silloinkin, kun nämät nykyiset "kuri", toverit ovat olleet melkein sivussa.

Te kirjoituksessanne mainitsette, että olisin käyttänyt ruokotonta kieltä puolueesta ja sen toimitsijoista. Tämäkin on mielivaltainen väite, sillä tiedän, että pötyä en puhunut. Ymmärtääkseni eivät yksilöt voi kommunismin nimessä edesvastuuttomasti vehkeillä.

Siihen puoleen, että sikäläiset työläiset aijottiin masinoida, voin sanoa, että Te vastustajajohtajat olitte ahkerassa toimessa, saadaksenne voimakkaan vastustuksen siihen viimeiseen osaston kokoukseen. Te haalitte uusia jäseniä, ja kolmisen vuotta rästissä olleita jäseniä äänestämään Teidän mukana, olettamaanne hajoitusta vastaan. Tiedän, että joukossanne oli aineksia joille hajoaminen ja koossapysyminen on aivan sama, mutta saittehan sentään joitakin ääniä.

Myöskin te puhuitte kirjoituksessanne puoluejäsenten kokouksen päätöksestä. Miksette mainitse, että siellä ukrainalainen jäsenistö päätti Teidän eduksenne. Olihan Smith vartavasten heille selostanut asiat.

En halua tässä puuttua sanomaan kenestäkään persoonallisesti. Kirjoituksenne läpi näen kuka sen takana on, mutta nämä asiat eivät ole persoonallista laatua, siksipä en siihen syntiin lankea. Myöskin Te mainitsette että minä ja muut tavoittelemme etuisuuksia. Tuo piikkinne ei kuitenkaan pysty minuun. Ette ole nähnyt minua tavottelemassa mitään leipäpaikkoja tai muita etuisuuksia. Työväenliikettä en ole pitänyt osakekeinotteluna, vaan on siihen kannustanut paremmat intressit. Siis, kun Te taas täytätte Työmiehen palstoja, niin valitkaa likatunkioksi joku toinen.

Tervehdän Pohjois-Ontarion tovereita.

Tov. J. Oksanen.

Selville vesille

Kansan ääni

Viime päivinä on mielenkiinnolla seurattu S. J. toimeenpanevan komitean ja puoluejohdon välistä erimielisyyttä. Tavatessa tovereita sukeutuu keskustelu heti.

"Mitäs olette ajatelleet siitä"? kysyi minultakin eräs naistovereista. Vastasin, luonnollisesti: "Minä olen S. järjestön toimeenpanevan komitean kannalla".

Siinä sitte kerrattiin Arvo Vaaran vankilaan joutuminen, työläisten protestikokoukset Vaaran puolesta. Yleinen myötätunto, sen tunsimme, kasvoi työläisten mielissä työväenliikettä ja sen toimitsijoita kohtaan. Mekin Albertan alueen naisliiton ensimäisen konventsionin osanottajat tahdoimme lähettää tervehdyksemme Vaaralle vankilaan. Samoin tekivät kaikki kokoukset. Joka paikassa. Se ei tapahtunut vain Vaaran vuoksi, vaan voiman näytteeksi sortohallitusta vastaan, joka tahtoo pistää kapulan työväestön, nimittäin ulkomaalaisen työväestön, kurkkuun. Työväestö seurasi mutta lehtiä myös ja näki mitä ne olivat lausuneet kuninkaasta. Paljon raskaammin oli lausunut The Worker'in "Between the line" osastossa.

Mutta tätä kaikkea ei ole tarkoitukseni toistaa, sillä se on tuttu jokaiselle. Tarkoitukseni on vain tuoda ilmi se, ettei puoluejohto tuominnut Vaaran silloin tehneen väärin ja siitä syystä pidettiin Vaaran nimi Vapauden toimittajien nimiluettelossa nimenomaan huomautuksella: Vaara (vankilassa). Oli siis luonnollista, että hän astuu toimeensa heti vankilasta pois päästyään. Meidän edustajamme edustajakokouksissa täältä, Frank Jackson, vielä tultuaan konventsionista sanoi, että oli nimenomaan kysytty Vapaudesta, tuleeko Vaara olemaan toimituksessa vankilasta päästyään, johon Vapauden vastaus oli ollut, että "Vapaudessa on hänen paikkansa".

Viimein siis koitti päivä tuolle vapaudelle ja työväestö luki ilolla lehdestään uutisen Vaaran vastaanottotilaisuudesta. Se innosti, että oli tullut sanottua protesti ja yhtä lämpimästi odotti hänen työnsä häntä. Pidettiin luonnollisena että hän menee työhön, josta virkavalta hänet ulos viskasi. Ellei niin olisi tapahtunut, se olisi ollut kuin sanottu hallitukselle että: Joo, kelvoton on Vaara, emme me hänestä enää välitä.

Nyt sitte, kun oli jo päästy varmuuteen, että kaikki on taas reilassa — ei muuta kun voimakkaasti alkaa avustamaan Vapautta ja niin eteenpäin mars, — seuraa uutinen toimeenpanevalta komitealta, — selotus tilanteesta. Joukot asettuu tp. komitean kannalle ja, jo ollaan varmoja, että toimeenpaneva komitea on oikealla linjalla, käsitetään rivien välistä, että on ikäänkuin jotain hämärää. Tuntuu kuin olisi suuruuksia tappelemassa toisiaan vastaan, joko leivän tai hengen aseista, Arvellaan, etteiväthän ne vaan yritä pirstota ja hajoittaa ja kaikelle tuolle saada Kominternin myöntymystä? Epäilys syntyy mielissä puoluejohtoa vastaan. Kaikki tulee kuin pilven purkauksesta. Nähdään jo Vaaran vihollisten riemuitsevan, niiden, jotka pauhasivat jo viime kesän, että "olisihan hänen pitänyt tietää, ettei kuninkaasta saa sanoa mitä haluaa", josta syntyi kiivaita väittelyjä puoleen ja toiseen.

"Mitähän tästä nyt tulee"? kyselevät naiset jaoston kokoukessa toisiltaan "Iso pyykinpesu kaiketi", vastaa toinen toveritar. Huomaan että mielet on jännityksessä.

Mielessäni päätän: Toimeenpaneva komitea on oikeassa. Se ei voi olla tällä kerralla väärässä. Eihän voi olla kysymyskään että tp. komitea kokeneena rikkoisi puoluetta vastaan, mutta klikkiä vastaan joka esiintyy puolueen nimessä. Näin varmennan itselleni käsitteen, kuuntelen ympärilläni, missä miestovereita tapaan, mitä he sanovat. Kuulostavat olevan samaa mieltä kansasni. "Meidän on säilytettävä järjestömme oikeudet, jotka sille on aikaisemmin taattu".

Rauhoitan mieltäni. Kyllähän asia siitä selvenee. Sittetulee posti. "Työmies" on myös postin joukossa. Avataan. — "Mitä helkkaria täällä? Täällä saa koko suomalaisen järjestön toimeenpaneva komitea selkäänsä. "Se on trotskilaisella linjalla." "Kauhistus".

Mikä nyt taas nostatti nuo kukot tappeluun. Onko se nyt rehellistä, vai ovatko kukkotappelussa vain voiton tavottelussa? Nyt täytyy ottaa selvä kuka on oikeassa. Rivimiehet vaativat selitystä. Ehkä se selitys tulee. Me emme tietoisesti tahdo asettua vastavallankumouksen linjalle. Meidän täytyy osata ratkaista ja me vaadimme rehellisyyttä eikä persoonien perusteella asiain ratkaisua.

Vielä meistä näyttää, että ei ole tapahtunut Kominternia vastaan rikosta, sitä me emme tahdo tapahtuvan. Voiko olla puoluerikos miehen asettaminen oikealle, hänelle kuuluvalle paikalle?

Aika näyttää mitä tästä tulee.

Mary North.

UUSI "AUTOIHME"

New York Times kertoo, että Wallkadun rahamiehille on tarjottu uutta "ihme" autoa.

Tämä "ihme" auto on ihmeellinen siitä, että siinä ei ole yhtään akselia ei vieteriä, eikä runkoa (fram), se painaa ainoastaan 600 paunaa ja sen pyörienvälin perusmitta on 60 tuumaa, eli 43 1|2 tumaa lyhempi kuin viimeisen mallinen Ford-auto. Autoa varten on valmistettu vedenpitävä pahvilaatikko, joka on ovilla ja saranoilla varustettu, se täyttää autotallin tehtävän ja voidaan se lähettää auton mukana pienellä lisämaksulla. Auton sanotaan olevan 200 dollaria.

Työläisten Tasku-Kalenteri

VUODELLE 1930

Tämä käytännöllinen tietokirja jossa on 126:en pienikokoisen sivun sisään kokoiltu suuri määrä käytännöllisiä tietoja, ilmestyy tänä vuonna entistäänkin ehompana. Tämä käytännöllinen tieto- ja muistiinpanokirja, jota voi kulettaa mukanaan sekä työmaalle että matkoille, on välttämätön sekä työläisille että farmareille.

Sisällysluettelo:

Kalenteri, vuosille 1930 ja 1931. Almanakka, nimipäiväluetteloineen ja muistiinpanoriveineen. Luettelo laillisista juhlapäivistä Yhdysvalloissa. Aineiden ominaispainot. Merkkipäiviä työväenliikkeen ja vallankumousliikkeiden historiasta eri maissa. Yhdysvaltain postimaksut. Amerikalaiset mitat ja painot. Metrinen mittajärjestelmä. Tilastoja ja tietoja Yhdysvaltain tuotannosta, kaupasta y.m. Työolot ja työväenliike Yhdysvalloissa. Syntyväisyys ja kuolevaisuus Yhdysvalloissa. Lukutaidottomuus Yhdysvalloissa. Suomalaisia Yhdysvalloissa. Hiilikaivosonnettomuudet Amerikassa. Tilastoja ja tietoja Canadan tuotannosta, kaupasta ja työväenliikkeestä. Sokerin, kahvin ja teen kulutus Yhdysvalloissa. Maapallon asukasluku. Lämpömittarit. Yhdysvaltain uusi kansalaistuttamislaki. Palkkataulukko. Tilastotietoja maapallosta. Tieteen perusteet. Historian materialismi. Hiilituotanto Yhdysvalloissa. Yhteiskunta ja luonto. Kokemusperäinen tieto. Lääketiede. Luokkavastakohtien kärjistyminen. Parliamentary Law. Persoonallisia muistiinpanoja, kuten pukimien kokoja, kellon tai automobiilin numeroja y.m.

Tämä monipuolinen teos tilasto- y.m. tietoinen maksaa ainoastaan:

30 senttiä

Tehkää tilauksenne asiamiehille saadaksenne kirjan heti, kun se lasketaan markkinoille.

ASIAMIEHET: Tilatkaa Työläisten Taskukalenteriä myytäväksi heti!

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA,
Box 69. Sudbury, Ont.

SOSIALISMIN RAKENNUKSELTA

Elintarvevarustelun perspektiivit ja tehtävät

Neuvostoliiton viime talousvuoden viljan hankintakamppailu antoi siksi huomattavia tuloksia, että vuotta 1928—29 voidaan pitää vuotena, jolloin tapahtui ratkaiseva käänne viljamarkkinoilla viime vuosien aikana ilmenneiden vaikeuksien voittamiseksi. Varmuudella voidaan sanoa, että kuluvana vuotena ei ainoastaan tyydytetä maamme viljan tarvetta, vaan myös muodostetaan riittävän suuri valtion viljavarasto.

Saavutukset viljanhankinnassa eivät kuitenkaan saa antaa aihetta sellaisen käsityksen muodostamiseen, että viime vuonna käytäntöönotettu viljan kulutusta tarkasti säännöstelevä politiikka olisi muutettava. Valtion viljavarastojen lisäämisen välttämättömyys sekä kulutusalueiden, maaseudun viljalla varustamisen parantaminen varsinkin talousvuoden toisella puoliskolla— tämä vaatii säännöstelypolitiikan jatkamista. Tämä merkitsee sitä, että nykyiset ostokirjoilla annetut leipänormit on säilytettävä. Sitä mukaa kuin viljanhankinta edistyy ja viljamarkkinat vakiintuvat, voi tulla kysymykseen vain eri kaupungeille ja yhteiskunnallisille ryhmille annetun viljanormin tarpeen vaatima uudelleen säännöstely.

Huomattavasti kärkevämpi on karjataloustuotteilla varustamiskysymys Karjatalouden teknilliseksi ja yhteiskunnalliseksi uudestirakentamiseksi on tähän mennessä tehty perin vähän. Karjatalouden yhteiskunnallisten sektori on vielä heikko, sen tuotannollinen ominaispaino on mitätön. Lisäksi viime vuoden erikoisen epäedulliset olosuhteet johtivat karjan supistamiseen yksityistalouksissa.

Lihan käyttö henkilöä kohden tulee kuluvana vuonna lisääntymään. Yhteiskunnallisen sektorin ominaispaino lihamarkkinoilla tulee edelliseen vuoteen verraten tuotantoon nähden kasvamaan 1 1|2-kertasesti. Tämä taas tekee mahdolliseksi järjestää suurkaupunkien ja ennenkaikkea työläiskeskuksien varustamisen enemmän säännölliseksi ja tuotannollisia sekä yhteiskunnallisia etujamme vastaavammaksi. Tämä tehtävä voidaan parhaiten ratkaista normeeramalla lihan myynti.

Maito- ja voimarkkinain perspektiivit ovat tänä vuonna kokolailla edulliset. Markkinoille lähetettävän voin tuotanto kasvaa v. 1929—30 n. 8%:lla ja kaupunkien keskitetty varustelu voi kohota n. 35%:lla.

Munilla varustamisessa tulee todennäköisesti tänä vuonna olemaan suuria vaikeuksia, sillä hankintasuunnitelmat v. 1928—29 lopussa eivät tulleet täytetyiksi. Kuitenkin edellytetään suunnitelmallisilta hankkijoilta saatavan siksi paljon munia että kaupunkien varustaminen voidaan kohottaa melkein 30%:lla.

Vihannesmarkkinain tila on huomattavasti parempi kuin viime vuonna Tällä alalla on tavaramäärä huomattavasti lisääntynyt kylvöalan kasvun sadon kohoamisen johdosta. Suunnitelmallinen hankinta on myös lisääntynyt. Nämä seikat antavat mahdollisuuden varustaa kaupungit huomattavasti paremmin perunoilla y.m. vihanneksilla.

Mitä tulee suolalla, sokerilla, teellä ja konserveilla varustamiseen, niin ei tule tapahtumaan sanottavampia muutoksia. Erittäin tärkeätä on huomauttaa, että työläiskuluttajien sokerinormi voidaan pitää samana kuin viime vuoden toisella puoliskolla.

Tuskin lienee tarpeellista korostaa että esitetyt varusteluperspektiivit toteutuvat vain ehdolla, että suoritamme koko sarjan välttämättömiä toimenpiteitä tuotannollisen baasin parantamiseksi ja jakelun järkiperäiseksi saattamiseksi.

Erikoista huomiota on kiinnitettävä maatalouden karjataloussektorin laajentamiseen. On tunnustettava, että 5-vuotissuunnitelman tällä alalla sisältämät perspektiivit eivät ole täysin tyydyttäviä. Kuitenkin teollistuttamisvauhdin jouduttaminen asettaa myöskin tehtäväksi karjataloustuotannon laajentamisen. Tätä ehdottomasti vaatii teollisuusproletariaatin elintarvevarustelun parantaminen.

Elintarveteollisuuden alalla edellytetään suoritettavaksi useita toimenpiteitä, joilla laajennetaan tuotanto-ohjelmia ja lisätään kooperatiiviverkon varastoja. Useimmista tavaralajeista tullaan muodostamaan 3 kuukauden varastoja.

Kaupunkien varustamisen peruskysymyksinä on kysymys alemman kauppakoneiston tarkoitustaan vastaavasta järjestelystä ja yleisten ruokalain perustamisesta. Jonojen poistamiseksi on pikaisesti laajennettava kauppaverkon laajentamiseen työläisrajoneissa ja kaupunkien ympäristössä Samalla on myös voimistutettava yleisten ruokalain perustamisvauhtia.

Kaikkien suunniteltujen toimenpiteitten tinkimätön täyttäminen niin elintarvemahdollisuuksien laajentamisen kuin myöskin elintarpeiden järkiperäisen kulutuksen alalla tekee mahdolliseksi toteuttaa elintarvevarastojen muodostamis-, kaupunkien säännöllisen varustamis- ja teollisuustyöläisten ravinnon parantamistehtävän.

TUNSI KAVERIN

Pastori, tuomari, hammaslääkäri ja muutamia muita samaan seurapiiriin kuuluvia henkilöitä oli viettämässä iltaa politikoiden, jututen ja maistellen virolaista jalostettua perunaa.

Oli jo melko myöhäinen ja tuomari nukahti, kun pastori alkoi kertoa erästä juttuaan.

Kun tuomari taas aukaisi silmänsä sanoi pastori:

— Menetit hyvän jutun, kun et pysynyt hereillä.

— En minä nukkunut, minulla vain oli silmät ummessa. Kuulin joka sanan mitä sanoit.

— Etpäs kuullut, väitti pastori ja sanoi: — Lyön viisi sataa vetoa siitä, että et edes tiedä, mistä oli kysymys.

— All right, tarjous otetaan vastaan.

Ja sitten tuomari kertoi sana sanalta saman jutun, jonka pastorikin oli kertonut.

— Voitit vedon, myönsi pastori, ja tyrkkäsi viitosen taskussaan olevista kolehtirahoista.

Pistäen rahan taskuunsa, sanoi tuomari:

— Todellisuudessa minä kyllä nukuin, enkä kuullut sanaakaan siitä mitä sanoit, mutta minä tiedän vanhastaan, että [illegible] alkaen iltasta ja hieman hiprakassa ollessasi sinä aina kerrot sen saman roska-jutun.

SUOMESTA

MITÄ OHRANASSA TAPAHTUU?

Pidätettyä Betty Pellosta [illegible] pahoinpideltiin?

Ohranan pidättämän Betty Pellosen siskon käydessä tapaamassa pidätettyä ohranassa ilmeni, että pidätetyn terveys oli kovin huonossa kunnossa. Tämän johdosta kävivät pidätetyn sisko sekä [illegible] Uurio Laurikainen ja Asser Salo sisäasiainministeriössä. Pidätetyn sisar kertoi täällä, että pidätetty oli valitellut sairautta. Kun pidätetyltä oli tiedusteltu, onko hänen pahoinpidelty, ei hän ollut voinut [illegible] ohranan apulaispäällikön ja muiden ohranoiden [illegible] vastausta, mutta [illegible] pidätetyn huonovointisuuden, sanoi hänen siskonsa [illegible] tä, että pidätettyä on pahoinpidelty.

Sisäasiainministeriö [illegible] lisäksi, että olosuhteet, joissa pidätetyt saavat olla, ovat hyvin kurjat, sekä lisäksi pidätettyjen kuulustelut [illegible] tään pitkiksi.

Sisäasiainministeri [illegible] johdosta toimittaa asiasta [illegible] sen [illegible] pidätettyjen [illegible] tarpeelliseksi havaittuihin toimenpiteisiin.

Ministerille huomautettiin vielä lisäksi siitä, että pidätettyjä kuulustellaan tarpeettoman kauan tarkoituksella kiristää heiltä sellaisia tunnustuksia, joita ohrana haluaa, sekä kysyttiin eivätkö kuulustelut [illegible] nähden [illegible].

Ministeri selitti seuraavansa kuulustelujen kulkua ja väitti, että [illegible] siinä asteessa, että [illegible] tää. Vakuutti muuten ryhtyvänsä toimenpiteisiin, jos huomaa, että kuulustelut tarpeettomasti venytetään. Lopuksi tiedusteltiin ministeriltä, [illegible] mieleltä, hän on kuulustelujen [illegible] jen saamisesta [illegible] Ministeri sanoi [illegible] sian [illegible] jos hänelle tehdään [illegible] pöytäkirjoja [illegible].

PUUTAVARA OY:N JOHTO OSOITTAUTUNUT OLLEEN [illegible] RIN KÄSISSÄ

Puutavara oy:n ent. toimitusjohtajan Valtakarin kavallusjutun tutkiminen päättyi ja [illegible] läänin vankilaan syytettynä [illegible] ja kavalluksesta.

Valheellista varallisuustietoa

Poliisitutkimuksissa on [illegible] selville, että Valtakari oli [illegible] riä tietoja Puutavara oy:n varallisuudesta [illegible] Heikkilän [illegible] varoitaan 255,000 markan arvosta. [illegible]

Puutavara oy:n tileistä puuttuu myös muita tuloeriä.

Tilikirjoista revittiin pois lehtiä ja lisättiin toisia tilalle

Liikkeen entinen kassanhoitaja on kuulusteluissa ilmoittanut johtaja Valtakarin kehoittaneen häntä repimään tilikirjoista irti yhden lehden ja asettamaan sen tilalle toisen.

Konkurssipesän [illegible] tilien tarkastaja on [illegible] ilmoittanut, että vuoden 1928 inventariossa on liikkeen omistama puutavaramäärä joko virheellinen tai tarkoituksenmukaisesti merkitty todellista suuremmaksi.

Todennäköisyysseikat puhuvat kuitenkin sen puolesta, että puutavaramäärä on tahallisesti merkitty suuremmaksi, sillä ei voi otaksua, että tottuneet puutavaramiehet erehtyisivät inventoimaan varaston arvon jopa 42 pros. todellista suuremmaksi.

Varastot merkitty kaksinkertaiseen arvoon

Niinpä viime toukokuussa oli yhtiön puutavaravarasto merkitty miljoonan markan arvoiseksi, mutta myöhemmin toimitetussa inventarioissa todettiin varaston arvo ainoastaan n. 500,000 markaksi. Yhtiön entinen toimitusjohtaja Valtakari ei ole hoitanut yksinomaan toimitusjohtajan tehtäviin kuuluvia velvollisuuksia, vaan hän on myös [illegible] kassakirjanpitäjänä [illegible]. Tästä on johtunut [illegible] ollut suurempi kuin [illegible]. Toisinaan on johtaja Valtakari ilmoittanut nostamansa summat pienemmiksi, toisinaan taas hän ei ole tehnyt minkäänlaista ilmoitusta. Tilikirjojen mukaan on hänen velkansa liikkeelle 257,329 mk. 80 p.

Tulot on kirjattu silloin, kun ei muutakaan "liiketoimintaa" ole ollut

Edelleen lausuu tilintarkastaja, ettei johtaja Valtakari ole hoitanut rahavaroja lain kirjanpitovelvollisuudesta edellyttämällä tavalla päivittäin, vaan että hänellä on ollut halluussaan yhtiön varoja [illegible] ja kirjoihin viemättä suuria määriä. Samoin on tarkastuksessa todettu yhtiön hankkineen itselleen luottoa [illegible] aikana, jolloin yhtiö [illegible] ollut maksukyvytön. Niinikään on yhtiö antanut sitoumuksia [illegible] jolloin yhtiö ei enää [illegible] vastata niistä.

Kuten huomataan, on tämä [illegible] tyypillinen [illegible] ampia.

7 TYÖLÄISTÄ TUOMITTU VIIPURIN HOVISSA "VALTIOPETOSVALMISTELUISTA"

Viipurin hovioikeus antoi päätöksensä [illegible] valmistelua koskevassa jutussa, jossa syytettyinä ovat olleet pientilallinen Einar Kyyrö Lappeen pitäjästä, työmies Konsta Nurminen [illegible] Pertunmaan pitäjän [illegible] muurari Yrjö Kanninen Viipurin [illegible] Kinttulan kylästä, työmiehen tytär Mirjam Hänninen Viipurin [illegible] kaartilainen, työmies Lauri Kankola [illegible] pitäjän Kangaskylästä ja [illegible] Ohvo Kaukoinen [illegible] kylästä.

Syytekirjelmässä [illegible] että Kyyrö oli syksyllä 1928 [illegible] 1929 toiminut Viipurin kaupungissa puheenjohtajan SKP:n niinsanotussa [illegible] [illegible] että hän [illegible] valmistelu [illegible] toimintaan [illegible].

Hovioikeus katsoi selville tulleen, että [illegible] mistä heitä on syytetty, minkä vuoksi hovioikeus [illegible] rikoslain 50 ja 22 pykälän nojalla [illegible] Kyyrön ja Nurmisen kumpaisenkin 5 vuodeksi kuritushuoneeseen ja menettämään kansalaisluottamuksen edellisen 12 ja jälkimäisen 10 vuoden ajaksi, Rantasen ja Kannisen kumpaisenkin 4 vuodeksi kuritushuoneeseen ja menettämään kansalaisluottamuksen 7 vuodeksi, Mirjam Hännisen [illegible] 6 kuukaudeksi kuritushuoneeseen ja menettämään kansalaisluottamuksen [illegible] 6 kuukaudeksi kuritushuoneeseen ja menettämään kansalaisluottamuksen [illegible] Kankola [illegible] ja menettämään kansalaisluottamuksen [illegible].

23 HYSSÄÄ SAATU SUOMEEN SOLOVETSKOISTA

[illegible]

Sosialistisen kilpailun päivinä

Kirj. M. MELNIKOV

Päivä vaihtui toiseen.

"Nogin"-tehtaan kommunistisen nuorisosolun alkama sosialistinen kilpailu muodostui yhä laajemmaksi.

Kilpailun ensi päivinä keskusteltiin, kirjoitettiin kirjeitä, haastettiin puolin ja toisin sekä valmistettiin plakaatteja. Kukin konkreettisinkin toimenpide oli äänekäs haaste, alote, joka vasta asetti kysymyksen ratkaisematta sitä vielä mitenkään. Sosialistisen kilpailun järjestämistä varten valittu esikunta kuljeskeli siitä huolissaan ympäri, ja sen ajatukset olivat suunnatut toisten tehtaiden ja työpaikkojen haastamiseen kilpailuun mukaan, vaikka oman työpaikan työläisjoukkoa ei oltu vedetty tähän työhön. Kilpailussa esiintyivät vain tehtaan "Imiput", kun taas koko nuoriso ja kaikki vanhemmat työläiset olivat passiivisina katselijoina.

Ammattitaidoton nuoriso on vedettävä mukaan

On mainittava, että tehtaan nuoriso oli pää-asiassa ammattitaidotonta ainesta. Tämä nuorisojoukko ei ensi päivinä välittänyt kilpailuista mitään. Kun ammattitaitoiset työläiset, tosin riidan jälkeen, tulivat tuotantoneuvotteluun ja innostuivat työn laadun kohottamiseen, ei huonommin palkattu ammattitaidoton nuoriso huolinut mitään kummastakaan.

Kone-osastolle järjestettiin brigaadi. Sen päätehtävänä oli parantaa työn laatua ja työn tuottavaisuutta.

Järjestettiin kilpailu brigaadien välillä. Se, joka tekisi paremman työn, saisi palkinnon.

Työpaikan johto myönsi 300 ruplaa palkintoa varten, ja lisäksi siirrettäisiin se osa työläisiä, joka tulisi palkituksi ammattityöhön.

Haaste vaikutti. Iskutyöbrigaadit järjestettiin jo useampiin työhuoneisiin. Solun puheenjohtaja käytti tilannetta hyväkseen ja teki kasvatustyötä brigaadeissa. Iskuryhmien jokaiselle jäsenelle annettiin täytettäväksi erikoinen henkilökaavake.

Sitäpaitsi järjesti solu iskubrigaadien jäsenistöjoukoille useita keskusteluja vanhempien työläisten kanssa "työstä kapitalistisessa tehtaassa", pani toimeen tehtaan tarkastuksia ja asetti tehtäväkseen, että työläiset on saatava lukemaan muutamia teknillisiä kirjoja ja huolehtimaan kaikin voimin ja keinoin tuotantopropagandasta. Tämän yrityksen tulokset tulivat näkyviin hyvin nopeasti. Kun kuukausi brigaadien järjestämisestä oli kulunut, syntyi tehtaassa jo iskubrigaadien osanottajain keskuudesta aloteryhmä joka esikunnan rinnalla suoritti tuotantopropagandaa ja edisti sosialistista kilpailua.

Kerran, kun suurin osa tehtaan työläisiä oli kokoontunut tehtaan pihaan nousi eräs nuorisoliittolaistoveri jo aikaisemmin pystytetylle korokkeelle ja selitti:

— Toverit, esitämme teille nyt heti pienen kuvan tehtaamme elämästä. Pyydän tarkkaavaisuutta. Alotamme!

Esityslavalle ilmestyi viisi nuorisoliittolaista, jotka kannattivat päällään pahvilevystä valmistettua neliötä, joka esitti tehtaan kattoa. Lavan keskelle he pysähtyivät. Sitten ilmestyi näyttämölle huojuvin askelin pullo joka samoin oli pahvista valmistettu. Pullossa oli kirjoitus: "Venäläistä viinaa!"

Eräs nuorisoliittolainen katsoi sitä suurin silmin ja koetti ottaa pullon kiinni. Se väistyi häntä. Hän siirtyi tehtaan selän taa ja juoksi pullon perässä.

Tehtaan rakennus oli nyt kolmen nuorisoliittolaisen varassa. Silloin marssii paperossi esiin. Eräs toinen nuorisoliittolainen vetää tulitikut taskustaan ja alkaa tupakoida jättämättä paikkaansa.

"Paperossi" rypistää loukkaantuneena kasvojaan, se siirtyy tehtaan selän taakse, asettuu istumaan maahan ja houkuttelee polttajan luokseen. Tämä empii hetken, "mennäkö vai eikö mennä", ja jättää paikkansa tehtaan tukemisessa, asettuu maahan paperossin viereen mukavasti laiskottelemaan ja polttamaan.

Tehdas huojuu. Katto putoaa maahan. Paikoilleen jääneet kaksi nuorisoliittolaista ovat voimattomia sitä enää pidättämään.

Silmänräpäyksessä hyppää lavalle joukko nuoria, jotka toinen toisensa jälkeen lausuvat:

— Yksi lähti tiehensä ja tehdas sai iskun. Toisille kävi sen jälkeen vaikeaksi jäädä työhön. Opetus on selvä.

— Ette saa [illegible]. Toverit! Tehkää työtä yhä [illegible] rivein!

Sellaiset [illegible] koskevat aina kaikkiin [illegible], jotka tekevät huonosti työtä ja [illegible] mukavasta laiskottelusta ja [illegible].

Mutta iskubrigaadien jäsenet huolehtivat [illegible] työnsä edistyessä myöskin vakavammasta työstä, — siitä että tekniikan kirja tulisi työläisnuorisojoukon jokapäiväiseksi toveriksi.

Tähän tarkoitukseen käyttivät he eloisia selostustapoja.

He kutsuivat erään insinöörin mukaan ja alotteentekijät ostivat kirjakaupasta Kusminin kirjan "Höyläämisen alkeet" ja jakoivat sen sitten koneellisen työpajan pojille. Joka kirjassa oli lappu, että sinä ja sinä päivänä, sillä ja sillä tunnilla puhuisi insinööri sillä ja sillä työosastolla tämän kirjan sisällöstä.

Ja kun nuoriso sitten määrätyllä tunnilla insinöörin johdolla kerääntyi höyläpenkin ääreen, käytiin luku toisensa jälkeen perinpohjin lävitse ja osoitettiin käytännössä, miten höyläpenkki hajoitetaan, miten siinä työskennellään, miten sitä on käsiteltävä j.n.e.

Lopuksi asetettiin muutamille kuulijoille kysymyksiä; elävän selostuksen pohjalla oli nuorison vastattava.

1) Miten tapahtuu työliike uusimmissa höyläpenkeissä?

2) Mikä työnnopeus on uusimmilla höyläpenkeillä?

3) Missä tapauksessa käytetään höyläpenkeissä jalustaan kiinnitettyä poikkilistaa?

Tällaisten menetelmien avulla kohosi teknillisen tiedon harrastus vähitellen. Työläisnuorisojoukot vedettiin mukaan sosialistiseen rakennustyöhön, ja näitä teitä siirtyi nuorisosolu pintapuolisesta työstä syvempään, ja vakavaan sosialistiseen kilpailutyöhön.

RAVINTOLASSA

— Tilasin munan, mutta kuten näet on siellä kana sisällä.

— Hyvä, me voimme korjata erehdyksen kirjoittamalla laskun kananpaistista.

NOUSKAA

Kirj. Yrjö Packalen.

Jo notkoista nouskaa, pystyhyn päät,
polot poljetut raatajajoukot.
Päin päivää rohkeina rynnätkää,
taa jääköhön pimeät loukot.

Kovin kauan jo sumuissa kuljimme,
ajan alhoissa luokkamme eli.
Se riittää! nyt käymme taisteluun,
tule mukaan sisko ja veli.

Meitä vaativi taistelun tuoksinaan,
oma onnemme, vaimot ja lapset,
elon ehdot uusien polvien,
myös vanhukset valkeahapset,

jotka vanheni taistossa raatajain,
kun he atteen auvoa auko,
jotka kesti tuulet ja myrskysäät,
kun heikot jo valtasi pako.

Uranuurtajain muisto velvoittaa,
meitä tänään, huomenna, aina.
Esimerkki heidän: taistellen voittaa,
se ystävä mieleesi paina.

Ystävä, ken sä lienetkin,
mies, nainen, nuori tai vanha.
Avosilmin katsele elämää
älä sitoa silmiäs anna.

Näet arvoja, rikkautta, loistoakin,
joita luonut on yksin työ.
Näet velttoa laiskuutta, hekkumaa,
joka työkseen mässää ja syö.

Näet synkät raatajarykmentit
työnarmeijan, arvojen luojat.
Sen tietä ei kultaa kukkien vyö,
vaan saartavi kurjuus ja yö.

Näet valjuin poskin tyttäret työn,
kun he tehdasluolihin käy.
Kotikonnuilla raatavi, pellolla myös,
huolten taakka kun ennättäy.

Kuule huokausta kansan sielussa,
kuule orpojen nyyhkyä syvää.
Kuule kalpojen kalsketta taistelussa,
ei tunne se arkea, pyhää.

Käy taistelu tuima ja tulinen,
se on ottelu kullan ja työn.
Voiman vaa'alla punnitaan,
onko voitto päivän vai yön.

Yössä jos kulkea tahtoo ken,
hän syrjässä olkoon nyyhkien,
tai suitsissa sievissä herrasjoukon
kulkekoon lailla kiltin haukon.
Mutta päivään jos pyrkiä koitat,
muista, sen taistellen voitat.

Siis notkoista nouskaa, pystyhyn päät,
polot poljetut raatajajoukot.
Päin päivää rohkeina rynnätkää
taa jääköhön pimeät loukot.

Suomalainen liike välittää teille

Parasta Kolia

Puhelin: Trinity 0386 J
33 Robinson Street,
ALANKO COAL
Toronto, Ont.

Vapauden Joulunumero

Vapauden joulunumeroon otetaan tänä vuotena rajaton määrä ilmotuksia. Koneisto on nyt siinä kunnossa, että joululehti voidaan painaa miten suurena tahansa. Näyttäkäämme toverit, että me täällä Canadassa saamme yhtä ison taikka vieläkin isomman joulunumeron aikaan kuin mitä rajantakaiset puolueemme lehdet julkaisevat. Kilpailu tällaisella alalla on jaloa kilpailua. Tavallisten onnitteluilmotusten hinta on 25c nimeltä taikka koko perheen nimeltä ja osotteelta. Isompia ilmotuksia otetaan $1.00 hinnasta ylöspäin. Ilmotus laitetaan aina sen kokoinen miten paljon rahaa tulee. Osuusliikkeitä toimikootpa ne millä alalla tahansa, kehotetaan antamaan komeat jouluilmotukset Vapauteen. Koko sivun hinta on $60.00, puoli sivua $35.00 ja neljäsosa sivut $17.50. Liikemiehille ovat samat hinnat voimassa.

Käyttäkää allaolevaa kaavaketta kerätessänne onnitteluja lehteemme. Muita ilmotuksia varten käyttäkää tavallista valkosta paperia. Kirjottakaa selvästi musteella, jos suinkin mahdollista ja ainoastaan yhdelle puolen paperia.

Ilmotukset ja toivotukset pitää olla Vapauden konttorissa viimeistään 5 p. joulukuuta, mutta lähettäkää jo ennemmin niin nopeasti kuin voitte.

Ilmotusten kerääjille tavallinen palkkio.

Paikkakunta josta ilmotukset on kerätty ....

Asiamiehen nimi ja osote ....

NIMI	$	c	NIMI	$	c

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUPAKKA- ja Makeis-kauppa 20 Elm St., Sudbury, Ontario. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja soittimia. Tupakkaa ja makeisia saatavana. Musiikki opetusta annetaan. Kirjeisiin vastataan heti. Hj. Hamari. Box 98, Sudbury, Ont. (TTL

TORONTO, ONT.

CARL SUNDHOLM, KELLOSEPPÄ. Lähettäkää kellonne korjattavaksi tällä osotteella: 246 Queen St. W. Puhelin Adelaide 6856. Toronto.

SOO, ONT.

METSAMIESTEN TARPEITA. — Valjaat, teltat. Kärrytarpeita. — Hinsperger Harnes Co., Ltd., Sault Ste. Marie, Ont.

MONTREAL, QUE.

ED HELSBERG, ASIOIMISTO, 926 St. Monique St., puhelin Harbour 8986. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

J. JARVIS,
ASIOIMISTO
Huone 108, Huron Chambers
Puhelin 2189. — P. O. Box 1181
SUDBURY, ONT.
Lakiasioita, asiakirjoja, kansalaispapereita, siirtolaislupia, y. m.
Kiinteimistölainoja
Vaadittaissa tavattavana iltasin.

MATKAILIJAKOTI
—ja—
RUOKALA
ANTILA ja NISULA, omist.
2 Chemin Du Pont St., Kenogami, Q.

A. PARENT
118 DURHAM STREET, PHONE 1484
Sähkö, putki ja lämmitystyötä
Sähkönuneja, pyykinpesukoneita ja tarpeita
NOPPA JA HYVÄ PALVELUS.
SUDBURY, ONTARIO

LABERGE LUMBER COMPANY
Täydellinen varasto rakennustarpeita

Olen avannut ruokalan nimeltä
QUICK LUNCH
Myös siistiä huoneita saatavana.
T. KANERVA
(Lähellä Morrow & Blatty työmaata)
Fitzroy Harbor, Ont.

Halutaan tietää

Missä nykyään oleskelee Valtteri Pervonen, kotipaikka Vähä Kyrö, Niemen kylä? Haluaisin saada tietooni hänen osoitteensa, tärkeä asia. Ellei hän satu itse tätä huomaamaan, niin jos joku hänen tuttavistana ilmoittaisi siitä allaolevalla osoitteella: (277
Matt Parker,
Harcourt, % Hilliard Finlay, Ont.

Tärkeän asian vuoksi haluaisin tietää veljeni Ville Myyryläisen osotteen. Pyydän ystävällisesti jos kuka tietää hänen osotteensa ilmoittamaan, jos ei hän satu itse huomaamaan. (278
Otto Myyryläinen,
Driftwood, Ont.

Missä olet Jaakko Mäkynen? Ole hyvä ja anna osoitteesi minulle.
Miss H. Puskamäki,
29½ St. Paul St. Cresent,
St. Catharines, Ont.

Keski-Ontarion uutisia

Sudbury

LAULAJAT HUOMATKAA!

Lauluharjotukset pidetään pyhänä kello 4 iltapäivällä eikä kello 5 kuten ennemmin ilmoitettiin.

KAIVOSTYÖLÄISTEN UNION KOKOUSTA,

eli oikeammin union toimitsijain ja ryhmien kokousta, joka union puheenjohtajan toimesta oli kutsuttu sunnuntaiksi ukrainalaiselle haalille, ei sattuneesta syystä voidakaan pitää sanotussa paikassa sanottuna aikana. Johtokunta tulee myöhemmin ilmoittamaan kokouksen ajasta ja paikasta.

ILTAMIA

Meillä täällä Sudburyssa on toimittu onnistuneita illanviettoja. C. Tn. Liiton Sudburyn osasto piti t.k. 10 p. jäsenryntäysillan, johon tilaisuuteen oli yleisöä tullut haali ääriään myöten täyteen, joten iltamat olivat hyvin onnistuneet sekä osanoton että ohjelman puolesta. Sitten 17 p. oli suuret osuusliikkeen valistuskomitean järjestämät juhlat. Nytkin olivat toverit ymmärtäneet kuinka tärkeätä on kannattaa työläisten osuustoiminnallista valistustyötä saapumalla runsaslukuisena haalille, jossa tov. Helin lausui yleisön tervetulleeksi ja tov. A. Vaara puheessaan selosti ymmärrettävällä tavalla tätä tilannetta, jossa me nykyään olemme. Sitten juotiin vielä osuusliikkeen tarjoamat kahvit ja katseltiin kappale, kuvaelma y.m. ohjelmaa ja tyytyväisenä lähdettiin kotia.

SUDBURYN PALVELIJATAR-OSASTO

toimii iltaman ensi tiistaina, t.k. 26 p. Siellä tulee olemaan kappale, kuvaelma, runo sekä duettolaulua, y.m. hyvää ohjelmaa. Lopuksi tanssia kello yhteen saakka hyvällä soitolla. Ottakaapa kaikki sudburylaiset tämä huomioonne ja saapukaa näihin tyttöjen järjestämiin iltamiin oikein suurella joukolla. Siten parhaiten annamme tunnustuksen sille työlle, jota tytöt päivän raadannasta huolimatta koettavat innolla viedä eteenpäin.

YLEISIÄ UUTISIA

Tuhoisa räjähdys "kymppisentissä"

Viisi ihmistä kuollut ja 44 loukkautunut

WASHINGTON, marrask. 22. — Eräässä täkäläisessä 10 sentin puodissa sattui tuhoisa räjähdys kaikkein vilkkaimmalla liikeajalla eilen. Kellarikerroksessa olevan höyrykattilan paine oli jostakin syystä päässyt kohoamaan liian korkealle seurauksella, että kattila räjähti, työntäen osan rakennuksen seinästä kadulle. Viisi ihmistä surmautui lentäneistä kivistä ja muista esineistä saamien vammojen takia. Toiset heistä löydettiin murskautuneina raunioista. Neljäkymmentäneljä henkilöä haavoittui, toiset vaikeasti. Onnettomuuspaikalla syntyi sanoin kuvaamaton sekamelska, kun kaupassa olevat ihmiset ryntäsivät sinne tänne kauhuissaan.

Saaren alueen neuvottelut

Kysymys alueen palauttamisesta Saksalle

PARIS, marrask. 21. — Saaren alueen uudelleen siirtämisestä Saksan hallintovallan alaiseksi, ovat tänään alkaneet neuvottelut Ranskan ulkomaavirastossa Ranskan ja Saksan kanssa. Työ tullaan jakamaan kolmen komitean kesken. Yksi käsittelee kysymyksiä kaivoksista, toinen kaupasta ja kolmas laillista puolta. Useita muita kysymyksiä tullaan käsittelemään ennen konferenssia, jonka aikaa ei ole vielä määrätty.

UUSI SUURI ZEPPELINI RAKENTEILLA

Friedrichshafen, marrask. 22. — Zeppeliniyhtiö ilmoitti eilen, että työt uuden suuren ilmalaivan rakentamiseksi aloitetaan heti, ja että se mainittu ilmalaiva valmis n. 14 kuukauden kuluttua. Ilmalaiva tulee olemaan suurempi, kuin "Graf Zeppelin" ja varustetaan se kahdeksalla moottorilla. Alusta tullaan käyttämään säännöllisessä Atlannin liikenteessä.

KALLIOVUORISTOSSA LUMIMYRSKYJÄ

Denver, Colo., marrask. 20. — Lumimyrsky ja jäätävä sää vallitsee nykyään Kalliovuoristossa. Montanassa Wyomingissa ja Coloradossa on satanut lunta ja mukana on ollut pureva myrsky. Myrskyn suunta on Cheyennesta, Wyomingista, New Meksikoon Kolme tuumaa lunta satoi Cheyennessä. Bussilinjat ovat koettaneet ylläpitää liikennettä, mutta tiet alkavat nopeasti tulla sellaiseen kuntoon, että autoliikenne on lopetettava.

Myytävänä

Hyvässä kunnossa oleva kymmenen huoneen kalusto myytävänä. Vuoden kontrahti talolle. (278
35 Beverley St.,
Toronto, Ont.

Toht. C. G. Merrick
(Entinen tupalääkäri Brooklynin silmä- ja korvasairaalassa, New Yorkissa)
SPESIALISTI
Silmä, korva-, nenä- ja kurkkualalla
Konttori:
Canadian Department Stores Bld.
SUDBURY ONTARIO
Puhelin 302

Tyttö Haluaa Kämpälle Kokiksi tai Tiskariksi
— Puhelin 3125 —
328 Richmond Street,
TORONTO, ONT.

MYYTÄVÄNÄ

Kalustettu boarding haussi halvalla. Hyvä arvo. Tuloja $131.50 viikossa. Vuokra $65.00 kuukaudessa. Kirjoittakaa: Box 494, Sudbury, Ont.

Aaron Linder
Hyvästi tunnetun chicagolaisen maalaus-isonnusliikkeen edustajan. Canadan postiosoite on: Box 898, Port Arthur, Ont. (TP

A. Fournier Ltd.
11 Elm St., Sudbury, Ont.
KIINTEIMISTÖLAINOJA
HENKI-, PALO-, TAPATURMA-, AUTO- JA AKKUNALASI-VAKUUTUKSIA
Arthur Lahti, suomal. liikeapulainen.

H. WICKSTRÖMIN
RÄÄTÄLILIIKE
22 Monk St., Box 1168, Sudbury.
Silitys ja puhdistustyö tehdään huolella. Puhelin 1871.

KIPEÄLLE KURKULLE
BUCKLEY'S MIXTURE
toimii kuin salama

"Yksi otto totee sen"

MYYTÄVÄNÄ

Sattuneen syyn takia myyn aivan uuden, käytännössä olevan erikoisen kauniin ja pehmeän huonekaluston sekä kaikki talouskalut. Pyydän halukkaita käymään niitä katsomassa. Mainittakoon, että hinta on kohtuullinen. (278
Kunnioittaen
A. NIEMI
356 Antwerp Ave., Sudbury, Ont.

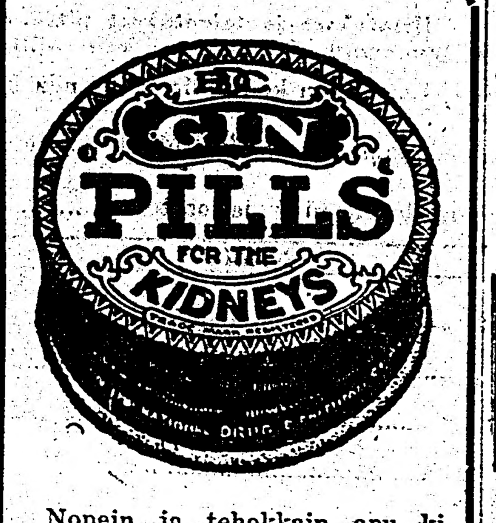

Nopein ja tehokkain apu kipeälle selälle, kaikille munuais- ja virtsarakkohäiriöille ovat Gin Pillsit. Ne edistävät terveyttä saattamalla munuaiset täsmälliseen toimintaan, poistaakseen myrkylliset ainekset verestä. 50c laatikko kaikissa apteekeissa.

Vapauden lukijat

tekevät ostoksensa ainoastaan niistä liikkeistä mitkä Vapaudessa ilmottaa ja kehottavat naapureitaan kin tekemään samoin. Siten menetellen tuemme, omaa liikettämme sekä autamme sitä palvelemaan ilmottajia rahansa edestä.

Yhteistyöllä olemme liikkeemme rakentaneet ja vain sen avulla me voimme sitä edelleenkin kehittää. Siitä syystä älkäämme unohtako Vapauden ilmottajia.

PYSYKÄÄ LUJASTI AIKEESSANNE MATKUSTAA AINOAN
JOULURETKEN MUKANA
suoraan
HELSINKIIN
Lähtö New Yorkista, N. Y. — JOULUKUUN 7 P:NÄ, 1929
Lähtö Halifaxista, Canada — JOULUKUUN 9 P:NÄ, 1929
Henkilökohtaisesti johdettu huvimatka.

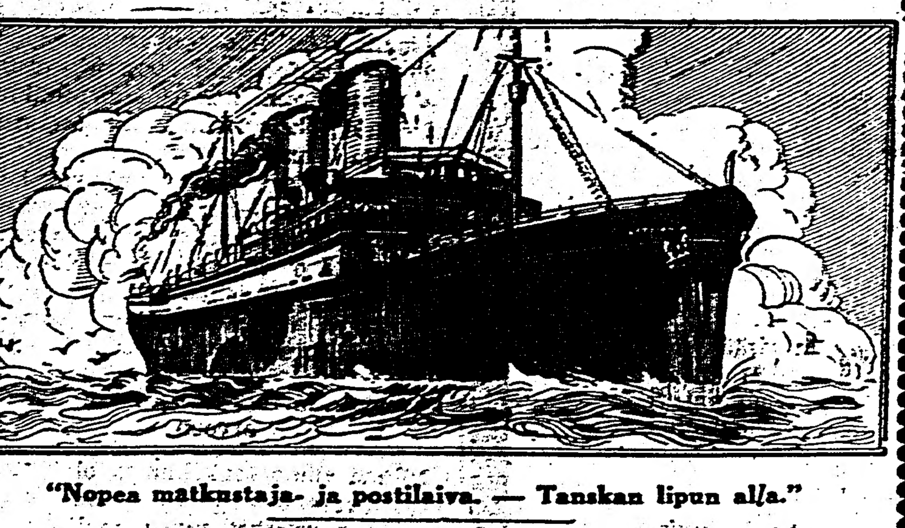

"Nopea matkustaja- ja postilaiva. — Tanskan lipun alla."

Todellinen joulutunnelma tulee vallitsemaan koko matkalla. Tulette varmasti nauttimaan tästä retkestä

Oivalliset hytit — Suomalainen ruoka — Suomalainen palveluskunta
Suomalaista orkesterimusiikkia — Tanssia — Elävätkuvat sekä muuta mieltäkiinnittävää ajanvietettä.

HALVIMMAT SAATAVISSA OLEVAT LIPPUHINNAT

	III luokka	Turisti III	Cabin
Yhtäälle	$108.50	$121.50	$165.00
Edestakaisin	$180.00	$202.50	$330.00

Turisti-kolmas luokka on entinen II-luokka.
10 pros. alennus edestakaisille cabin-luokan lipuille.
!— VARATKAA HYTTIPAIKKANNE NYT —!
Kääntykää paikallisasiamiehemme puoleen tahi
BALTIC AMERIKAN LINE
Montreal, Que. 616 St. James St. Edmonton, Alta. 10350—101 St.
Toronto, Ont. 72 Queen St. W. Winnipeg, Man. 796 Main St. Bldg.
tahi
J. V. Kannasto, Box 69, Sudbury, Ont.

Oletteko Heikko, Sairaloinen tai Alapainoinen?

Ihmisten jotka ovat heikkoja, alapainoisia tai hermostuneita, johtuen sairaudesta, ylityöstä, liiallisesta fyysillisestä tai hengellisestä rasituksesta, unettomuudesta tai yleisestä heikkoudesta, tulisi nauttia Nuga-Tonea. Se on kuuluisaa lääkettä joka on saanut aikaan ihmeitä miljoonille miehille ja naisille yli maailman.

Nauttikaa Terveydestä ja Voimasta.

Nuga-Tone on hyvin valmistettu yhdistelmä parhaimmista tunnetuista lääkeaineista. Yksi siinä olevista lääkkeistä rakentaa rikasta, punasta verta elimistöönne. Toinen parantaa ruokahalua. Toiset virkistävät ja vahvistavat heikontuneita ruoansulatuselimiämme ja parantavat vatsataudin. Nuga-Tone myöskin sisältää lääkeaineita jotka virkistävät hitaan maksan toimintaa, huojentavat munuais- ja virtsarakkohäiriöitä ja vahvistavat hermoja ja lihaksia.

Nuga-Tone lisää terveyttä, voimaa ja elämänhalua. Se sopii sekä vanhoille että nuorille sillä se vahvistaa ja virkistää kaikkia elimiä, tuottaen levollista, virkistävää unta ja lisäten painoa laihoille ja uloskuluneelle henkilöille.

Umpitauti Tälle erinomaiselle lääkkeelle ei löydy vertaista pääankivulle, pahalle maulle suussa, kalvoiselle kielelle, pyörrytykselle, kaasuiselle tai turpuneelle vatsalle tai suolistoile, näppyiselle iholle, tylsälle, väsyneelle tunteelle, ja muille samanlaatuisille häiriöille. Se puhdistaa elimistön sinne kerääntyneistä, sairautta aikaansaavista aineista ja parantaa umpitaudin.

Jos olette heikko, sairaloinen, uloskulunut tai yleisesti huonossa terveydessä teidän ei tulisi jättää Nuga-Tonea kokeilematta. Se on erikoisen hyvää henkilöille jotka ovat juuri paranemassa vaarellisesta taudista.

Nuga-Tonea on myytävänä kaikilla lääkkeiden välittäjillä. Jos välittäjällänne ei ole sitä varastossa pyytäkää hänet tilaamaan sitä teille tukkukauppiaalta.

YKSINÄISET

Jos kaipaatte ystävää tilatkaa Lemmen Sanomat, paras suomalainen naimailmoituslehti. Maksaa 50 centtia v.k., yksityisnumerot 10 c.
The Lemmen Sanomat,
Box 676, Bessemer, Mich.

Verenpuhdistuslääke No. 700
Kaksinkertainen voima. $5.00.
P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Ensiluokan Neulomo
98 Elm St. East, Sudbury, Ont.
Toinen lattia, huone No. 1, puhelin 1519. Otan tilauksia vastaan omista sekä teettäjän kankaasta. HELMI LÄHDE, Sudbury, Ont.

Maidonjakaajat
Punajuuria
Vaunulastillinen juuri saapunut. Tänä vuonna punajuurisato on pieni. Saamme ainoastaan kaksi vaunulastillista. Tilatkaa osanne nyt.
The Edward Grain Co.
ELM ST. SUDBURY, ONT.

FINNISH BAKERY
Box 1306 Timmins, Ont.
Korppu- ja leipä-tilaukset nopeaan ja huolellisesti täytetään. (TTI.

KIPU RINNAN ALLA

ja Vatsassa, Päänpakotus, Kitkerää vettä suussa, Sydämen poltto, pakotus selässä ja kylkiluiden alla, Sappitauti, Keltatauti, Kova vatsa ja yleensä heikko ruuansulatus ovat kaikki Vatsakatarrin tuntomerkkejä.

Tämä tauti on hyvin yleinen kansamme keskuudessa ja sen oireet ovat niin monet ja vaihtelevat, että monikin luulee itseään vaivaavan sydän-, keuhko- t. m. taudin, vaikka se joutuu ainoastaan heikosta ruuansulatuksesta. — Lukekaa mitä tämä mies sanoo lääkkeestä:

Lawler, Minn.
mr. P. A. Lignell.
Tellttä tilaamani lääkkeen No. 250 olen käyttänyt ohjeiden mukaan ja olen t.is terve mies. Kiitos teille hyvästä lääkkeestä.
Kunnioit. Daniel Kallioniiti.

Täydelliseen hoitoon kuuluu suuri pullo lääkettä, pulveria ja pillerirä, sisällisesti nautittavia, sekä kuun hoito. Tilatkaa lääke No. 250, lähetään postissa postikulut suoritettuna $2.50.
—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—
P. A. LIGNELL CO. Superior, Wis.

HIEROJA
Huugo Seppälä
Antaa hierontaa Alavon saunalla joka arkipäivä
9—11 ap. 2—9 ip.
Tulee kotia myöskin pyydettäessä.
341 Antwerp St. Puhelin 1954
Sudbury, Ont.
(TL)

Parturiliikkeeni
7 Durham St. Sudbury, Ont.
MATTI AHO
Palvelee teitä aina auliisti ammattitaitoisella työllä (K.L.

KOLIA ja PUITA
Laberge Lbr. Co.
Puhelin 777
Sudbury, Ont.

I. S. SALO
Kulta- ja kelloseppä, tekee ensiluokan työtä halvimmalla. Suuri varasto timantteja, kelloja y.m. kulta- ja hopeatavaraa.
192 S. Algoma Street,
Port Arthur - Puh. N. 1238

Willamette Blvd. Sanitarium

on suurin ja monipuolisin terveyden hoitola lännellä. Physio-Therapy osastossa ovat nykyajan parhaat sähköhoitovälineet aina X-ray koneisiin asti. Täysihoidossa nopein apu akute ja kroonillisissa taudeissakin. 18 vuoden kokemus hieronnan, ruokajärjestyksen ja terveyskylpyjen alalla
Drs. Kokko & Kokko,
467 Willamette Blvd., Portland, Ore. Puhelin Walnut 6747.

MIKSI KÄRVISTELETTE?
kylmissä jalkineissa kun meiltä on nyt saatavana
SUOMESSA VALMISTETTUJA
Huopasaappaita

HINNAT:

Miesten harm. taikka mustia noin 18 tuum. varsilla	$6.00
Miesten harm. taikka mustia 28 tuum. varsilla	$7.50
Poikain huopasia	$3.75
Lasten huopasia	$2.75
Miesten syylingit	75

Lähetetään postivapaasti.
Tilatessanne ilmoittakaa minkä numeron työkenkää käytätte.
NELSON-KYRO, LTD
282 Bay St., Port Arthur, Ont.
619 Simpson St., Fort William, Ont.

Soo, Ont., ilmoituksia

Finnish Co-Op. Merchants Limited
SOON SUOMALAINEN OSUUSKAUPPA
välittää ensiluokan ruokatavaraa. Päivän halvimmat hinnat. Useammat Soon ruokatavarakauppiaat ovat pakoitettuja laskemaan hintojaan pysyäkseen meidän tasollamme. Toivomme edelleenkin kannatustanne kaupungissa, samoin linjalla ja lähiympäristöllä.
369 Wellington St., West. — Puhelin 1810.

WEST END RAUTAKAUPPA
MAALEJA, ÖLJYJÄ ja VERNISSAA — HUONEKALUJA ja URHEILUTARPEITA
COSCO ja BONIFERRO, omistajat
(Vastapäätä Imperial pankkia)
139 James Street — Puhelin 1176 — Sault Ste. Marie, Ont.

A. THOUN
Naisten, miesten ja lasten vaatetustavaraa
Puhelin 785 W. - 139-141 Huron St. Albert St. W. kulmassa
SAULT STE. MARIE, ONT.

Hilma Lindemanin SAUNA
on avionna joka arkipäivä 12—12 yöllä.
Huron ja Albert katujen kulmassa
SOO, ONT.

W. W. BALDWIN
Rakennustarpeita
Lautaa, päreitä, ovia ja ikkunoita, y.m.
—Puhelin 1824—
540 Dundas St. ja A. C. R.
SAULT STE. MARIE, ONT.

Leipää
ja leivoksia tarjoamme summissa ja vähittäin kovaa leipää ja korppuja lähetetään pyydettäessä.
STEELTON BAKERY
Puhelin 2293 W.
309 Wellington St., W., Soo, Ont
Matti Ketola

FAUSTO STUDIO
Sault Ste. Marie, Ont.
Puhelin 557W 367 Albert St. W.
Ensiluokan valokuvia, värikosketus- ja kokonaisvärjäystyötä.
Erikoisalamme vihki- y.m. kuvia.

Orthophonic Victrola fonografeja
ja uusia suomalaisia levyjä.
Tulkaa katsomaan meidän varastoa
BARNES DRUG CO.
SAULT STE. MARIE, ONT.

McFadden & McMillan
Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.
Konttori:
SAULT STE. MARIE, ONT.
Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat, Notoriot.
363 Queen Str.,
Sault Ste. Marie, Ontario,
Konttori vastapäätä Sault Streettiä.
Rahaa lainataan halvimmalla korolla.

MITÄ ON ELÄMÄ ILMAN HYVÄÄ RAVINTOA?
Parhain ravinto on hyvä leipä. Tämän tarpeen tyydyttää parhaiten Finnish Bakery, 201 John St., Sault Ste. Marie, Ont., Phone 1572J. Soittakaa kotia tai kysykää ajurilta. Myöskin kovat leivät, korput y.m. tilaukset täytetään heti ja huolella. (P
A. ANGILA, Prop.
Sault Ste. Marie, Ont.

Ruokaa ja asuntoa
saatavana. (P
K. AARNIO,
304 Albert St. W., Soo, Ont.

Toht. F. V. GRADY
HAMMASLÄÄKÄRI
TUNNIT:
8.30—12 a.p. 1.30—6 j.p.p.
Maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina tilauksen mukaan.
Konttori 2 Albert St. E.
SOO, ONT.
Nutsonin apteekin yläkerrassa.
Puhelin 135 — Kotiin 426 M.

Rope Elorannan
RÄÄTÄLILIIKE
371 Albert St., W., Soo, Ont.
Teen kaikkea alaani kuuluvaa työtä. Sopivaisuus taataan. Vanhat puhdistetaan ja prässätään.

Hieroja
K. A. Leino, Raivon talo
336 Albert St. W., Soo, Ont.